

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR. 410.012.02.2023

Pan
Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Urząd Miasta Krakowa
Plac Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/003 – Działania wybranych organów administracji publicznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Krakowa, Plac Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków (dalej: <i>Urząd, UMK</i> lub <i>Miasto</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Majchrowski – Prezydent Miasta Krakowa (dalej: <i>Prezydent</i> lub <i>Prezydent Miasta</i>).
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie przez Prezydenta Miasta warunków umożliwiających prawidłowe i skuteczne udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.2. Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty.
Okres objęty kontrolą	Od 24 lutego 2022 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. 9 października 2023 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Małgorzata Korusiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/54/2023 z 22 maja 2023 r. i nr LKR/87/2023 z 14 września 2023 r. (akta kontroli str. 1-2, 932-933)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Prezydenta dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowane w okresie objętym kontrolą.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Prezydent zapewnił warunki organizacyjno-kadrowe umożliwiające prawidłowe i skuteczne prowadzenie działań mających na celu udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy. Działania pomocowe zostały podjęte niezwłocznie, miały różne formy i dostosowywano je odpowiednio do zmieniających się potrzeb osób przybywających z Ukrainy. Obywatelom Ukrainy nadawano numery PESEL, zapewniono zakwaterowanie w miejscach czasowego pobytu, a także całodzienne wyżywienie zbiorowe we wskazanych lokalizacjach. Zorganizowano zbiórkę darów, zajęcia integracyjno-językowe, wsparcie psychologiczne, współpracowano z organizacjami pozarządowymi oraz wolontariuszami. Działania pomocowe miały na celu wsparcie dzieci i rodzin z Ukrainy. Informacje o prowadzonych działaniach, kierowane zarówno do obywateli Ukrainy, jak i Polski, były publikowane w obu językach przede wszystkim w portalu miejskim „Otwarty Kraków”.

W Urzędzie wyodrębniono rachunki bankowe na potrzeby gromadzenia i wydatkowania środków przekazywanych z Funduszu Pomocy oraz przyjmowania darowizn w różnych walutach. W okresie od 24 lutego 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. Miasto na realizację zadań związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy otrzymało środki w łącznej wysokości 173 902 350,10 zł, z czego wydatkowało 172 967 631,73 zł (99,5%). W latach 2022-2023 (do 30 czerwca) Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF) przekazał Miastu 12 323 125,59 zł, z czego wykorzystano 11 361 852,91 zł.

Sprawozdania z realizacji wydatków ze środków Funduszu Pomocy dedykowanych zadaniom wynikającym z zawartych w 2022 r. porozumień były przekazywane zgodnie z wzorami i wytycznymi zawartymi w Porozumieniach z Wojewodą Małopolskim.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez Prezydenta Miasta warunków umożliwiających prawidłowe i skuteczne udzielanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Opis stanu faktycznego

W pomoc udzielaną obywatelom Ukrainy uciekającym przed działaniami wojennymi na terytorium ich państwa, na terenie Gminy Miejskiej Kraków, zaangażowane były:

- wydziały UMK (m.in. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Krakowskie Centrum Świadczeń, Wydział Spraw Administracyjnych, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Komunikacji Społecznej);
- miejskie jednostki organizacyjne, przede wszystkim Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (m.in.: obsługa miejsc zapewnienia zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego, zapewnienie środków czystości i higieny, wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego 300+, prowadzenie ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, realizacja zadań finansowanych ze środków

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

UNICEF oraz ze środków PFRON); Zarząd Transportu Publicznego (finansowanie przejazdów środkami transportu publicznego oraz specjalistycznego); Zarząd Infrastruktury Sportowej (w obiektach sportowych znajdujących się w jego zarządzie m.in.: operatorzy zapewniali noclegi, wyżywienie, zbiórki darów, organizowanie zajęć sportowych dla dzieci); Zarząd Dróg Miasta Krakowa (opracowano i dystrybuowano materiały w jęz. ukraińskim); Straż Miejska (strażnicy miejscy w trakcie służby bezpośrednio obsługiwali punkty zbiórki darów i żywności; przyjmowali, segregowali i pakowali przynieszone rzeczy; dokonywali załadunków i rozładunków tirów z darami oraz organizowali miejsca noclegowe, tj. rozstawiali łóżka polowe, meble; działania te trwały przez cały okres napływu mieszkańców Ukrainy do Krakowa); Klimat-Energia-Gospodarka Wodna (działania polegały na zapewnieniu dostępu do przenośnych toalet w miejscach, gdzie występowały duże skupiska obywateli Ukrainy oraz dostępu do bieżącej wody obywatelom Ukrainy zgromadzonym szczególnie w okolicach Dworca Głównego w Krakowie); Zarząd Cmentarzy Komunalnych (w 2022 r. na cmentarzu komunalnym Podgórk Tynieckie została utworzona kwatera grzebalna dla zmarłych wyznania prawosławnego, jedną z kwater Cmentarza Rakowickiego przeznaczono do sprawowania przez obywateli Ukrainy zorganizowanego kultu osób zmarłych);

- niektóre spółki Miasta Krakowa m.in.: Tauron Arena Kraków S.A. (na jej terenie znajdował się punkt rejestracji uchodźców, w którym nadawane były numery PESEL, punkt UNHCR Agencji ONZ ds. Uchodźców oraz odbywały się zajęcia sportowe, animacje dla najmłodszych, miejsce odpoczynku dla dzieci i ich opiekunów z Ukrainy - Dziecięca Przystań); MPK S.A. (w dniu 7 kwietnia 2022 r. w celu ułatwienia obywatelom Ukrainy przyznawania numerów PESEL poprzez dowożenie ich do podkrakowskich gmin skierowano autobus realizujący przewóz obywateli Ukrainy na trasie: Zajezdnia Autobusowa Bieńczyce – Tauron Arena Kraków – Andrychów – Kęty – Tauron Arena Kraków – Zajezdnia Autobusowa Bieńczyce); Agencja Rozwoju Miasta Sp. z o.o. (przygotowanie dwóch budynków poszpitalnych (ul. Kopernika) na potrzeby ulokowania w nich obywateli Ukrainy, zorganizowanie miejsca dla organizacji pozarządowych zajmujących się bieżącą pomocą osobom z Ukrainy oraz wsparciem w ich adaptacji do życia w Polsce);
- miejskie jednostki kultury, m.in.: Instytut Kultury Willa Decjusza, Teatr Groteska, które zapewniały zakwaterowanie i całodzienne wyżywienie zbiorowe.

(akta kontroli str. 124-326, 771-781)

Oprócz działań zorganizowanych pracownicy UMK oraz pracownicy miejskich jednostek organizacyjnych, spółek Miasta Krakowa i miejskich jednostek kultury udzielali pomocy w ramach wolontariatu. Jak wyjaśnił Zastępca Dyrektora Wydziału Organizacji i Nadzoru w okresie marzec-czerwiec 2022 r. w ramach działań pomocowych organizowanych przez UMK w formie wolontariatu (zarówno w czasie pracy, jak i po godzinach oraz w dni wolne od pracy) pracę świadczyło około 350 osób łącznie przez ponad 1000 dni.

(akta kontroli str. 270-272)

Od 24 lutego 2022 r. obowiązywała Uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie określenia zakresu pomocy świadczonej przez Gminę Miejską Kraków na rzecz obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³. Według uchwały wsparcie obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy o pomocy, przebywających na terenie Miasta Krakowa obejmowało przede wszystkim: zakwaterowanie, w tym obsługę i koordynację relokacji obywateli Ukrainy,

³ Uchwała Nr LXXX/2293/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 marca 2022 r. ze zmianami: Uchwała Nr LXXXIV/2399/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 maja 2022 r. i Uchwała Nr XC/2466/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 29 czerwca 2022 r.

zapewnienie wyżywienia zbiorowego, zapewnienie transportu do i pomiędzy ośrodkami zakwaterowania, zapewnienie środków czystości i higieny osobistej, odzieży i żywności oraz innych produktów, organizowanie procesu adaptacji i integracji obywateli Ukrainy w Mieście Krakowie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Określenie formy i trybu pomocy powierzono Prezydentowi.

(akta kontroli str. 7-10)

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1268/2022 Prezydenta Miasta Krakowa⁴ od 24 lutego 2022 r. pomoc Gminy Miejskiej Kraków dla obywateli Ukrainy przebywających na terenie Krakowa mogła przyjmować formę świadczeń rzeczowych lub pieniężnych, oferowanych m.in. w zakresie:

- 1) zakwaterowania, w tym obsługi i koordynacji relokacji obywateli Ukrainy;
- 2) zapewnienia wyżywienia zbiorowego;
- 3) organizacji i koordynacji spraw związanych z transportem;
- 4) zapewnienia środków czystości i higieny osobistej, odzieży i żywności oraz innych produktów (m.in. w ramach prowadzonego magazynu Centrum Wielokulturowego przy ul. Daszyńskiego 16, organizowanych czy współorganizowanych magazynów zaopatrywanych z miejskich zbiórek i od 1 października 2022 r. poprzez wyposażenie żłobków w stanowiska do mycia rąk i apteczki pierwszej pomocy oraz w ramach prowadzonego lokalu „Szafa Dobra” na os. Górali 2);
- 5) organizowania procesu adaptacji i integracji obywateli Ukrainy (m.in. poprzez zapewnianie pomocy psychologicznej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie, w szczególności poprzez kontakt osobisty, telefoniczny lub przez komunikatory internetowe, zapewnianie pomocy psychologicznej w ramach uruchomionych specjalnych telefonów zaufania, zapewnienie tłumacza migowego języka ukraińskiego w celu załatwienia spraw urzędowych, od 29 czerwca 2022 r. zapewnienie przez MOPS wsparcia psychologicznego oraz organizacyjno-prawnego, zapewnienie odpowiednich warunków dla dzieci pozostających pod opieką tymczasowych opiekunów poprzez wsparcie finansowe).

Od 29 czerwca 2022 r., po zmianie uchwały LXXX/22/93/22 i zmianie Zarządzenia Nr 1268/2022, pomoc była oferowana również w zakresie:

- 1) podejmowania działań mających na celu równy dostęp dzieci i młodzieży ukraińskiej do edukacji w krakowskich szkołach i przedszkolach;
- 2) zapewnienia kompleksowej informacji z zakresu ochrony zdrowia oraz promocji szczepień ochronnych poprzez prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej;
- 3) sfinansowania dzieciom badań wykonywanych w SPZOZ Szpitalu Specjalistycznym im. Żeromskiego w Krakowie;
- 4) dofinansowania miejsc opieki i wyżywienia w niepublicznych żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów;
- 5) organizacji i prowadzenia centrum rehabilitacyjno-edukacyjnego dla dzieci z niepełnosprawnościami;
- 6) zapewnienia wsparcia psychologicznego poprzez zlecenie prowadzenia Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej oraz od 1 października 2022 r. zapewnienia pomocy psychoterapeutycznej poprzez zlecenie prowadzenia psychoterapii dla obywateli Ukrainy w Centrum Psychoterapeutycznym.

⁴ Zarządzenie Nr 1268/2022 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie określenia form i trybu świadczenia pomocy przez Gminę Miejską Kraków na rzecz obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Nr 2213/2022 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 2 sierpnia 2022 r. (obowiązującym od 29 czerwca 2022 r.) i Zarządzeniem Nr 3570/2022 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 5 grudnia 2022 r. (obowiązującym od 1 października 2022 r.).

Wykonanie wskazanych zarządzeń zostało powierzone kierującym merytorycznymi komórkami organizacyjnymi UMK i miejskimi jednostkami organizacyjnymi.

(akta kontroli: str. 11-20)

Uchwały dotyczące zagadnień związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy były przekazywane Wojewodzie Małopolskiemu. Nie wystąpiły przypadki stwierdzenia ich nieważności.

(akta kontroli: str. 3-5, 130, 148)

W pomoc udzielaną obywatelom Ukrainy uciekającym przez działania wojennym na terytorium ich państwa zaangażowani byli przede wszystkim pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia UMK, w którym został utworzony wewnętrzny zespół o roboczej nazwie „Zespół ds. pomocy Ukrainie”. Początkowo w Zespole pracowało 11 osób (pierwsze dwa tygodnie), następnie liczba osób zmniejszała się - od kwietnia do czerwca było to 8 osób, które były wspomagane przez 2-3 osoby przez kilka kolejnych tygodni. W zespole znaleźli się pracownicy - oddelegowani do zadań na rzecz pomocy Ukrainie – z praktycznie wszystkich referatów Wydziału, którzy zajmowali się wydzielonymi obszarami: zdrowie, pomoc rodzinie, pomoc osobom z niepełnosprawnościami, pomoc rzeczowa, obsługa infolinii i skrzynek mailowych, wolontariat.

W okresie wzmożonej pracy do realizacji zadań Zespołu czasowo oddelegowywano pracowników z innych Wydziałów organizacyjnych UMK (na określony okres czasu lub doraźnie). Działania pomocowe prowadzone były na terenie całego miasta m.in. na Placu Jana Nowaka Jeziorańskiego, gdzie stały namioty z tymczasowym punktem noclegowym, z żywnością czy odzieżą. Pracownicy realizowali także zadania w magazynie darów dla obywateli Ukrainy, punkcie noclegowym na peronie starego dworca PKP, przy Konsulacie Ukrainy. Zespół zakończył pracę w lipcu 2022 roku, zaś zadania realizowane przez Zespół przejęły wszystkie referaty Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia realizujące je w swoich obszarach, tj.: na rzecz osób z niepełnosprawnościami, na rzecz rodziny, w zakresie zdrowia, opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki), orzekania o niepełnosprawności, w zakresie pobytu obywateli Ukrainy w miejscach zakwaterowania (referat organizacyjno-budżetowy i referat ds. promowania i organizacji wydarzeń społecznych) oraz referat ds. wielokulturowości, projektów społecznych i polityki równościowej, który od ponad 5 lat realizuje Program Otwarty Kraków przyjęty uchwałą Rady Miasta Krakowa w sprawie działań na rzecz cudzoziemców oraz mniejszości narodowych i etnicznych.

(akta kontroli str. 3-6, 124-141)

Wydział Spraw Administracyjnych, w którego zakresie działania znajdowało się prowadzenie ewidencji ludności i obsługa Systemu Rejestrów Państwowych, nadawał numery PESEL oraz koordynował prace punktu w Tauron Arenie. Nieodpłatne wykonywanie zdjęć obywatelom Ukrainy wskazany Wydział zlecił dwóm firmom.

(akta kontroli str. 252-257, 992)

Krakowskie Centrum Świadczeń udzielało pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie świadczeń rodzinnych, co wiązało się z oddelegowaniem 6 pracowników do punktów informacyjnych w celu udzielania informacji i przyjmowania wniosków. Pracownicy zostali również oddelegowani do sortowania darów i pełnienia dyżurów w Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców.

(akta kontroli str. 258-261)

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oddelegował 10 pracowników do zadań związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy do Centrum Zarządzania Kryzysowego UMK oraz do punktu relokacyjno-informacyjnego dla obywateli Ukrainy na Dworcu Głównym. Pracownicy ci całodobowo koordynowali działania związane z relokacją obywateli Ukrainy, przekazywali aktualne informacje związane ze stanami bazy wolnych miejsc na terenie gminy oraz na terenie

województwa w hotelach oraz w miejscach zakwaterowania zbiorowego na terenie Gminy Miejskiej Kraków, prowadzili bazy danych uchodźców, współpracowali z wojewódzkim CZK oraz gminnymi koordynatorami.

(akta kontroli str. 234-238)

Wydział Komunikacji Społecznej był zaangażowany we współorganizację i obsługę zbiórki darów na Stadionie Miejskim im. H. Reymana, przy hali 100-lecia Cracovii, w Muzeum Inżynierii Miejskiej, koordynację pracy magazynów (ul. Bartników 10, ul. Półlanki 18, ul. Nowowiejska w Dobczycach), obsługę telefonu informacyjnego i infolinii pomocowej w okresie od 25 lutego do 11 marca 2022 r. oraz m.in.: przyjmowanie i segregowanie darów, pomoc w załadunku tirów z darami, zbieranie informacji o dostępnych przestrzeniach magazynowych, wsparcie punktu wydawania odzieży dla obywateli Ukrainy „Sklep za jeden uśmiech” przy ul. Łagiewnickiej 54.

(akta kontroli str. 262-264)

Pracownicy wydziałów nierealizujących bezpośrednio działań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy również byli zaangażowani w działania pomocowe. Przykładowo w początkowej fazie konfliktu kilkoro pracowników Wydziału Ewidencji Pojazdów i Kierowców zostało oddelegowanych do punktów, w których segregowano/wydawano odzież osobom potrzebującym. Czynności te były realizowane w godzinach pracy, a całość była nadzorowana i koordynowana przez Wydział Organizacji i Nadzoru.

(akta kontroli str. 199-202)

W związku z sytuacją spowodowaną konfliktem zbrojnym w Ukrainie zadaniom związanym z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy nadano najwyższy priorytet. Jak wskazał Zastępca Dyrektora Centrum Obsługi Informatycznej UMK, spowodowało to czasowe spowolnienie innych zadań realizowanych przez osoby zaangażowane w działania związane z pomocą. Konieczność pilnego zabezpieczenia potrzeb obywateli Ukrainy warunkowała i determinowała pracę w wydziałach UMK wykonujących działania pomocowe. Praca odbywała się zarówno w godzinach pracy Urzędu, jak i poza godzinami, a także w dni wolne od pracy.

(akta kontroli str. 125, 240)

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia gospodarował własnymi zasobami zarówno w zakresie sprzętu IT, jak i mebli, czy innych artykułów biurowych, które wykorzystywane były do realizacji działań pomocowych.

W Krakowskim Centrum Świadczeń (KCS) zakupiono 3 szt. elektronicznych przenośnych translatorów za 3 750 zł z dotacji SWR/KDR⁵.

Ponieważ działalność pomocowa była rozproszona pomiędzy Wydziałami, w niektórych z nich wyznaczano koordynatorów działań pomocowych.

(akta kontroli str. 126, 186-188, 252-259, 980-983, 993)

W Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia zapewniono pomoc w języku ukraińskim, która głównie dotyczyła załatwiania formalności związanych z uzyskaniem stopnia niepełnosprawności. W trakcie kontroli NIK trzech pracowników w tym Wydziale posługiwało się językiem ukraińskim. W momencie wybuchu wojny w kwestiach językowych Wydziałowi pomagali wolontariusze. Przez pierwsze tygodnie Zespół ds. pomocy Ukrainie współpracował z 10 wolontariuszami, którzy wykonywali pracę tłumaczy. Na bieżąco tłumaczyli ulotki, komunikaty, procedury oraz pomagali w kontaktach z Ukraińcami, którzy znali wyłącznie język ukraiński lub rosyjski. W tym

⁵ Gmina Kraków w ramach rządowego programu zajmuje się m.in. przyjmowaniem i rozpatrywaniem wniosków oraz wydawaniem dokumentów dającym rodzinom wielodzietnym prawo do różnego rodzaju ulg i zniżek. Jest to zadanie zlecone, a pieniądze na jego obsługę zapewnia budżet państwa. Z tej dotacji zakupiono translatorów w celu obsługi klientów Karty Dużej Rodziny mówiących w języku ukraińskim (dotacja KDR). Dotacja SWR to dotacja z budżetu państwa przeznaczona na obsługę świadczeń rodzinnych.

okresie wykorzystywano również pomoc Centrum Wielokulturowego, które zatrudniało przy realizacji zadań Centrum i Punktu Informacyjnego obywateli Ukrainy oraz tłumaczy zawodowych. W pomoc były także zaangażowane ukraińskie organizacje pozarządowe.

W KCŚ zawarto trzy umowy zlecenia z osobami posługującymi się językiem ukraińskim m.in. na przyjmowanie zgłoszeń obywateli Ukrainy chcących skorzystać z ofert relokacji przysłanych przez miasta partnerskie oraz tłumaczenie tekstów, informacji i komunikatów na jęz. ukraiński. Druki wniosków i procedur zostały przetłumaczone na jęz. ukraiński, a osobom nieposługującym się jęz. polskim zapewniono obsługę pracownika znającym jęz. rosyjski.

W oficjalnym serwisie miejskim (www.magicznykrakow.pl) znajdowały się informacje dotyczące pomocy dla obywateli Ukrainy w języku polskim i ukraińskim.

(akta kontroli str. 126, 477-478)

Z uwagi na dynamikę działań zadania, zakres oraz formułę ich realizacji wskazywali bezpośredni przełożeni. Koordynatorka Zespołu ds. pomocy Ukrainie realizowała zadania bezpośrednio wskazane przez przełożonych. Koordynatorka Zespołu podlegała bezpośrednio Dyrektorowi i Zastępcy Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia. Zadań dotyczących działań pomocowych nie wpisano do zakresów czynności pracowników Wydziału. Niemniej polecenie ich wykonania wynikało z zawartych w zakresach czynności zapisach dot. „wykonywania innych czynności wchodzących w zakres działania Wydziału zleconych przez Dyrektora oraz kierownika referatu”.

(akta kontroli str. 127)

W wyniku konieczności oddelegowania pracowników do Zespołu ds. pomocy Ukrainie i realizacji zadań pomocowych oraz w wyniku zwiększonej ilości zadań w referatach, także na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, zmniejszył się skład osobowy w referatach merytorycznych, a tym samym zadania przekazano do realizacji innym pracownikom pozostałym referacie. Zwiększenie zadań nie wpłynęło na realizację bieżących zadań w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia.

W związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczących obsługi świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy oraz przyjmowania wniosków koniecznym było wprowadzenie rotacji pracowników obsługujących stanowiska pracy w Tauron Arenie.

(akta kontroli str. 127, 260)

W roku 2022 i 2023 w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia zatrudniono dwie osoby na umowy cywilnoprawne do bieżącej obsługi zadań w języku ukraińskim. W celu zapewnienia obsługi informacyjnej na dworcu PKP, gdzie odbywała się relokacja⁶, na bieżąco angażowano w trybie 24-godzinnym wolontariuszy oraz zatrudniono 14 osób na umowy cywilno-prawne. Do zadań tych osób należało między innymi:

- wskazywanie punktów wsparcia zorganizowanych na rzecz uchodźców,
- udzielanie informacji o usługach recepcyjnych realizowanych przez miasto Kraków,
- wskazywanie miejsc tymczasowego odpoczynku i wydawania żywności,
- wskazywanie miejsc pomocy medycznej.

W marcu 2022 r. zwrócono się o wsparcie do innych komórek organizacyjnych UMK – jeden pracownik został oddelegowany z Wydziału ds. Turystyki (zajmował się głównie współpracą z organizacjami międzynarodowymi), a jeden z Krakowskiego Centrum Świadczeń – (od kwietnia do końca sierpnia 2022 r. był zaangażowany w działania na dworcu PKP, gdzie początkowo prowadził koordynację namiotu z odzieżą, potem miejsca wypoczynku).

⁶ Punkt relokacyjno-informacyjny utworzony w ramach realizacji Porozumienia Nr 53/2022/U zawartego pomiędzy Wojewodą Małopolskim a Gminą Miejską Kraków.

W związku z przejściem przez miasto punktu wypoczynku na starym dworcu PKP zatrudniono również koordynatorów, którzy byli odpowiedzialni za zapewnienie spokoju i bezpieczeństwa osobom śpiącym i odpoczywającym, pomocy w zajęciu miejsca, utrzymaniem porządku oraz udzielaniem informacji w języku polskim i ukraińskim.

W KCŚ w związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczących obsługi świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy zatrudniono cztery osoby na podstawie umów zlecenia oraz cztery na stanowiskach pomocniczych⁷.

Do realizacji zadań pomocowych zwiększono czasowo zatrudnienie m.in. w Wydziale Spraw Administracyjnych. Do pomocy przy obsłudze wniosków zatrudniono 14 osób na umowy czasowe, które wygasły w dniu 31 sierpnia 2022 r., od 1 września 2022 r. przedłużono 6 umów na okres do 31 sierpnia 2023 r., co pozwoliło na zabezpieczenie tłumacza i obsadę stanowisk w lokalizacjach Wydziału. Umowy zostały zawarte przez Wydział Organizacji i Nadzoru.

(akta kontroli str. 127-128, 254, 260)

Pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia realizowali obowiązki także w ramach godzin nadliczbowych. Otrzymywali za to ekwiwalent w postaci płatnych nadgodzin i dni wolnych do odbioru.

W KCŚ w związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków dotyczących obsługi świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy oraz świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie konieczna była praca w godzinach nadliczbowych, za którą pracownicy otrzymali dodatkowe wynagrodzenie.

Część pracowników UMK otrzymała również dodatek za pracę popołudniową.

(akta kontroli str. 128, 254, 260)

Pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia odpowiedzialni za rozliczenie pobytu obywateli Ukrainy uczestniczyli w naradach i spotkaniach roboczych z przedstawicielami Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie (MUW). Spotkania odbywały się w formie wideokonferencji. Dla osób pracujących w Punkcie Recepcyjnym i Informacji zorganizowano szkolenie w ramach projektu „Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie” realizowane przez Stowarzyszenie CZULENT i Wydział, które miało na celu przede wszystkim wzmocnienie osób pracujących w trudnych warunkach na dworcu PKP oraz uzupełnienie ich wiedzy z zakresu współpracy z Policją. Projekt był finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na podstawie porozumienia z Fundacją im. Stefana Batorego a Biurem Mechanizmów Finansowych z siedzibą w Brukseli. UMK nie ponosił kosztów związanych ze szkoleniem. Projekt nie był dedykowany pomocy uchodźcom, ale za zgodą operatora przeprowadzono jednodniowe szkolenia dla 8 osób, w tym dwóch zatrudnionych w Wydziale na umowę o pracę, które zadeklarowały chęć uczestnictwa.

Szkolenie obejmowało m.in. takie zagadnienia jak: podniesienie świadomości dot. zagrożeń w miejscach takich jak dworzec kolejowy, przeciwdziałanie panice wynikającej z plotek, dezinformacji w Internecie, jak reagować na zagrożenie, jak informować o zagrożeniu.

(akta kontroli str. 129, 984)

Jak wyjaśniła Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, realizacja działań pomocowych była i jest nadal ogromnym przedsięwzięciem, które w sposób znaczący miało wpływ na organizację pracy w Wydziale. Działania pomocowe były priorytetem. Ich realizacja spowodowała przekierowanie wewnętrznych zasobów kadrowych w referatach do Zespołu ds. pomocy Ukrainie i oddelegowania pracowników do tychże zadań, przekierowania dotychczasowych zadań i obowiązków

⁷ Umowy o pracę na stanowisko nie urzędnicze.

w merytorycznych wewnętrznych komórkach Wydziału na innych pracowników w referatach. Ponadto z uwagi na zakres pomocy, mnogość zadań i tematykę zbieżną z zakresem działań merytorycznych referatów, zadania pomocowe realizowały także te komórki, a pracownicy w referatach macierzystych także otrzymywali dodatkowe zadania wynikające z potrzeby realizacji zadań pomocowych. Często wykonywali je w godzinach nadliczbowych. W wyniku konieczności realizacji zadań ustalano priorytety działań, przesunięto także plany urlopowe pracowników, dostosowując zasoby kadrowe do potrzeb wynikłych ze wskazanych do realizacji zadań. Konieczność realizacji dodatkowych zadań nie wpłynęła negatywnie na bieżącą realizację, jakość i terminowość spraw wynikających z zakresu działania Wydziału.

(akta kontroli str. 129-130)

Nadawaniem numeru PESEL zajmowali się pracownicy Wydziału Spraw Administracyjnych, który realizował także zadanie nieodpłatnego wykonywania zdjęć obywatelom Ukrainy oraz koordynował prace punktu w Tauron Arenie Kraków. Punkt rejestracyjny obywateli Ukrainy w Tauron Arenie Kraków został uruchomiony w dniu 16 marca 2022 r. Po ekspresowych (3 dniowych) przygotowaniach, w których przy wsparciu Zarządu Spółki Arena Kraków S.A., Wydziału Organizacji i Nadzoru, Wydziału Obsługi Urzędu, Centrum Obsługi Informatycznej UMK, Wojewody Małopolskiego i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów udało się zorganizować 10 stanowisk obsługowych do nadawania numerów PESEL. Ich liczba w kolejnych dniach zwiększała się i ostatecznie uruchomiono 30 stanowisk. Punkt rejestracyjny był czynny od poniedziałku do soboty w godzinach 8.00-20.00. W szczytowym momencie nadawano ok. 1000 numerów PESEL dziennie. W związku ze spadkiem liczby zgłaszających się osób zaprzestano przyjmowania wniosków w soboty, skrócono godziny działania punktu do 16.00. stanowiska do obsługi zmniejszyły się z 30 do 12. Od 1 lipca 2023 r. obsługa obywateli Ukrainy w zakresie nadawania numerów PESEL została przeniesiona do stałych (trzech) lokalizacji Wydziału.

Poza załatwianiem spraw urzędowych w Tauron Arenie można było uzyskać pomoc psychologiczną, informacje o miejskich punktach pomocowych, skorzystać z ciepłych napojów i kanapek, a dzięki wolontariuszom i organizacjom pozarządowym uzyskać ciepłe posiłki na zewnątrz Areny.

(akta kontroli str. 252-257)

Kierownicy Wydziałów i miejskich jednostek organizacyjnych wskazali, że konieczność realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy nie wpłynęła negatywnie na wykonywanie pozostałych zadań i obowiązków.

(akta kontroli str. 124-326)

W okresie objętym kontrolą obowiązywało siedem porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Małopolskim a Gminą Miejską Kraków. Cztery z nich zostały zawarte w celu zapewnienia finansowania poleceń Wojewody Małopolskiego dotyczących zapewnienia miejsc czasowego pobytu, zakwaterowania i zorganizowania i prowadzenia we współpracy z Wojewodą Małopolskim punktu recepcyjnego:

1) Porozumienie nr 24/2022/U z 8 marca 2022 r. zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego w zakresie zapewnienia miejsc czasowego pobytu osób przybyłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (na teren województwa małopolskiego) z terenu objętego konfliktem zbrojnym w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r.⁸. W § 5 ust.1 wskazano, że na realizację zadania nim objętego od 24 lutego do odwołania zostanie przewidziana dotacja celowa w wysokości stanowiącej iloczyn

⁸ Porozumienie zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego z dnia 8 marca 2022 r. nr 24/2022/U znak: WF-I.3111.12.28.2022 i jego kolejnych aktualizacji. Zgodnie z Aneks nr 3 do porozumienia: zakończenie rzeczowe zadania – 12 marca 2022 r., zakończenie finansowe zadania – 31 maja 2022 r. Porozumienie obowiązywało od 24 lutego 2022 r.

liczby osób faktycznie przebywających w miejscu zorganizowanego zakwaterowania dla cudzoziemców i kosztu osobodnia z wyżywieniem i innymi świadczeniami, który nie może przekroczyć kwoty 120 zł, a w przypadku osób niepełnosprawnych 150 zł. Zgodnie z Aneksami nr 1 i nr 2 do Porozumienia koszt osobodnia nie mógł przekroczyć kwoty 120 zł. Wskazano w nich także, że pierwsza transza dotacji w wysokości 1 mln zł zostanie przekazana na rachunek bankowy miasta w terminie 7 dni od dnia podpisania niniejszego porozumienia pod warunkiem zabezpieczenia środków w budżecie Wojewody Małopolskiego. Kolejne transze dotacji będą przekazywane na podstawie wniosków Miasta.

2) Porozumienie nr 44/2022/U z 12 kwietnia 2022 r. zawarte celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego w zakresie zapewnienia zakwaterowania obywatelom Ukrainy⁹.

W § 4 porozumienia wskazano, że na realizację zadania zostają przyznane środki Funduszu Pomocy oraz z budżetu państwa w wysokości stanowiącej iloczyn liczby osób faktycznie przebywających w miejscu zorganizowanego zakwaterowania dla cudzoziemców i kosztu osobodnia z wyżywieniem i innymi świadczeniami, który nie może przekroczyć kwot określonych w załączniku nr 2 do porozumienia (m.in. hotele/hostele/inne podmioty świadczące usługi w zakresie zakwaterowania – od 13 do 31 marca 2022 r. – do 120 zł; od 1 kwietnia 2022 r. do 75,60 zł brutto; obiekty należące do Ochotniczych Straży Pożarnych, obiekty parafialne, obiekty należące do zasobu Gminy/Powiatu – ryczałt 40 zł; budynki należące do zasobu Gminy/Powiatu stanowiące zorganizowaną bazę noclegową oraz mieszkania komunalne – do 95 zł, od 1 kwietnia 2022 r. – ryczałt 65 zł). Lista obiektów zapewniających miejsca noclegowe, będąca załącznikiem nr 1 do Porozumienia, zawierała wykaz 134 obiektów i maksymalną liczbę osób w lokalizacjach (7664).

Zgodnie ze zmianą wprowadzoną Aneksem nr 4 z 3 marca 2023 r. na realizację zadania objętego niniejszym porozumieniem od 1 marca 2023 r. przyznane zostaną środki z Funduszu Pomocy w wysokości określonej we wcześniejszych porozumieniach z tym, że koszt osobodnia z całodziennym wyżywieniem jest finansowany w całości ze środków Funduszu Pomocy przez okres 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Polski, po upływie ww. 120 dni koszty zakwaterowania i wyżywienia są finansowane ze środków Funduszu Pomocy, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL oraz pokrycia przez niego z góry 50% tych kosztów, nie więcej niż 40 zł za osobę dziennie. Równowartość 50% kosztów obywatel Ukrainy uiszcza podmiotom realizującym na rzecz Miasta usługi w zakresie zakwaterowania i wyżywienia (nie dotyczy to m.in. osób niepełnosprawnych, małoletnich i kobiet w ciąży). Od 1 maja 2023 r., po upływie 180 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Polski koszty zakwaterowania i wyżywienia są finansowane ze środków Funduszu Pomocy, w przypadku posiadania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL oraz pokrycia przez niego z góry 75% tych kosztów, nie więcej niż 60 zł za osobę dziennie. Równowartość 75% kosztów obywatel Ukrainy uiszcza podmiotom realizującym na rzecz Miasta usługi w zakresie zakwaterowania i wyżywienia (nie dotyczy to osób wymienionych powyżej).

W Załączniku nr 2 wskazano: maksymalny dopuszczalny koszt osobodnia z wyżywieniem i innymi świadczeniami: m.in. hotele/hostele/inne podmioty świadczące usługi w zakresie zakwaterowania stawka za osobodzień 80 zł, z tego od 1 marca 2023 r. (między 120 a 180 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Polski) pokrycie kosztów z góry przez obywatela Ukrainy 50% do 40 zł,

⁹ Porozumienie zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego z dnia 25 marca 2022 r. nr 22/2022/U/D znak: WF-I.3145.10.21.2022 i jego kolejnych aktualizacji. Zgodnie z Aneksem nr 5 do porozumienia: zakończenie rzeczowe zadania – do odwołania polecenia, zakończenie finansowe zadania – 30 dni od dnia odwołania polecenia. . Porozumienie obowiązywało od 13 marca 2022 r.

pokrycie kosztów z Funduszu Pomocy 50% do 40 zł. Od 1 maja 2023 r. (powyżej 180 dni od dnia pierwszego wjazdu) odpowiednio: obywatel Ukrainy 75% do 60 zł i koszty z Funduszu Pomocy 25% do 20 zł.

Kolejne zmiany wprowadzono Aneksem nr 5, i tak m.in.: w przypadku, gdy w obiekcie zorganizowanego zakwaterowania z jednego miejsca zakwaterowania w danym dniu korzystać będzie kolejno więcej osób uprawnionych (w danym dniu wyjazd jednej osoby i przyjazd kolejnych) to przyznane środki pokrywają koszty pobytu tylko do kosztu osobodnia liczonego dla jednej osoby.

Lista obiektów zapewniających miejsca noclegowe, będąca załącznikiem nr 1 do Aneksu nr 5, zawierała wykaz 152 obiektów i maksymalną liczbę osób w lokalizacjach (10951).

Zgodnie z ww. porozumieniami finansowanie w ramach wskazanej dotacji nie obejmowało zapewnienia zakwaterowania w prywatnych zasobach mieszkaniowych osób fizycznych; finansowaniu podlegać będą wyłącznie wydatki na zakwaterowanie w miejscach pobytu wymienionych w poleceniu wraz z wyżywieniem w postaci minimum 3 posiłków dziennie oraz zapewnienie napojów i zapewnienie środków higieny osobistej.

Środki mogły być przekazywane na podstawie wniosku Miasta, pod warunkiem ich zabezpieczenia w budżecie Wojewody Małopolskiego.

3) Porozumienie nr 53/2022/U z 6 lipca 2022 r. zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego w zakresie zorganizowania i prowadzenia we współpracy z Wojewodą Małopolskim punktu recepcyjnego, niezbędnego do udzielania pomocy osobom przybyłym na terytorium Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r., w lokalizacjach uzgodnionych w Wojewodą¹⁰. Zgodnie z Aneksem nr 2 do porozumienia na realizację zadania, tj. na: prowadzenie punktu relokacyjno-informacyjnego, zakup kamizelek i oznaczeń dla wolontariuszy, zapewnienie wyżywienia w namiocie, zapewnienie paliwa do nagrzewnic do namiotów, pokrycie opłaty za gospodarowanie odpadami i opłaty za najem pojemników na śmieci, zaopatrzenie punktów recepcyjnych w żywność, pokrycie kosztów obsługi informatycznej i kosztów koordynatorów wolontariuszy przyznane zostały środki z Funduszu Pomocy w wysokości nie większej niż 3 253 122,83 zł.

4) Porozumienie nr 1/2023/U z 11 maja 2023 r. zawarte w celu zapewnienia miejsc zakwaterowania w Hotelu IBIS ul. Armii Krajowej w Krakowie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 12 ust.17 c i d ustawy o pomocy¹¹. Zapewnienie miejsc zakwaterowania dotyczyło tylko obywateli Ukrainy, którzy są m.in: osobami niepełnosprawnymi, małoletnimi i kobietami w ciąży, znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej uniemożliwiającej udział w kosztach zakwaterowania.

Zgodnie z § 4 ust.3 Porozumienia w związku z udostępnieniem Miastu wszystkich miejsc noclegowych dostępnych w Hotelu na realizację zadania objętego porozumieniem z Funduszu Pomocy zostały przyznane środki w wysokości stanowiącej 1) iloczyn liczby dostępnych miejsc i kosztu osobodnia w wysokości nie wyższej niż 50 zł, 2) iloczyn liczby osób faktycznie korzystających z całodziennego wyżywienia i kosztu wyżywienia w wysokości nie wyższej niż 30 zł.

(akta kontroli str. 21-100)

¹⁰ Porozumienie zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego z dnia 30 maja 2022 r. nr 94/2022/U znak: WF-I.3145.8.23.2022. Zgodnie z Aneksem nr 2 do porozumienia: zakończenie rzeczowe zadania – 31 sierpnia 2022 r., zakończenie finansowe zadania – 30 września 2022 r., na realizację zadania przyznane zostają środki z Funduszu Pomocy w wysokości nie większej niż 3 253 122,83 zł. Porozumienie obowiązywało od 3 marca 2022 r.

¹¹ Porozumienie zawarte w celu zapewnienia finansowania polecenia Wojewody Małopolskiego z dnia 13 kwietnia 2023 r. nr 1/2023/U/D znak: WF-I.3145.5.16.2023. Rozpoczęcie realizacji zadania – 15 kwietnia 2023 r., zakończenie rzeczowe zadania – do odwołania polecenia, zakończenie finansowe zadania – 30 dni od dnia odwołania polecenia. . Porozumienie obowiązywało od 15 kwietnia 2023 r.

Dwa porozumienia dotyczyły przyznania Miastu Kraków środków z Funduszu Pomocy na rok 2022 r. na zwrot wydatków poniesionych przez Miasto na zapewnienie transportu do miejsc, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy¹² (po Aneksie nr 1 kwota wyniosła 170 560,57 zł) i związanych z zapewnieniem całodziennego wyżywienia zbiorowego obywatelom Ukrainy przybyłym na terytorium województwa małopolskiego w związku z działaniami wojennymi na terytorium tego państwa od 24 lutego 2022 r. w lokalizacjach przed Konsulatem Generalnym Ukrainy, przy ul. Radziwiłłowskiej 3, w Tauron Arenie, na Placu im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, w Centrach Pomocy Ukrainie prowadzonych przez MOPS¹³ (po Aneksie nr 1 kwota wyniosła 579 241,37 zł).

Jedno porozumienie¹⁴ dotyczyło przyznania Miastu Kraków środków z Funduszu Pomocy na rok 2022 r. w wysokości 183 500 zł na zwrot wydatków poniesionych przez Miasto: na przygotowanie, konfekcjonowanie i transport 500 łóżek polowych dla obywateli Ukrainy, wydanych i przewożonych do miejsc zbiorowego zakwaterowania dla obywateli Ukrainy, tj. os. Złotej Jesieni 4 oraz 7, ul. Kapelanka 54 oraz ul. Śniadeckich 5.

(akta kontroli str. 101-120, 820-824)

Jak wyjaśniła Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, zakres i wytyczne dotyczące sposobu realizacji zadań i poleceń kierowanych przez Wojewodę Małopolskiego były na bieżąco omawiane z najwyższym kierownictwem UMK oraz służbami Wojewody. Na bieżąco organizowane były spotkania Wojewody, najwyższego kierownictwa MUW, najwyższego kierownictwa UMK i sztabami kryzysowymi MUW i UMK.

(akta kontroli str. 130)

Na potrzeby gromadzenia i wydatkowania środków przekazywanych z Funduszu Pomocy – w UMK na poziomie Wydziału Finansowego – utworzono trzy odrębne rachunki bankowe:

- pomoc dla uchodźców z Ukrainy – fundusz pomocowy, w ramach którego prowadzono obsługę wydatków zadań: organizacja wsparcia edukacyjnego (finansowanie dodatkowych zadań oświatowych tylko w 2022 r.); wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności; nadanie numeru PESEL; potwierdzenie tożsamości obywateli Ukrainy; piecza zastępcza dziecka; zapewnienie transportu do miejsc zakwaterowania; zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego, w tym koszty związane z utrzymaniem i obsługą punktów recepcyjnych oraz działających przy nich punktów medycznych; wykonanie zdjęcia ubiegającemu się o nadanie numeru PESEL;
- pomoc dla uchodźców z Ukrainy – fundusz pomocowy, w ramach którego prowadzono obsługę wydatków zadań: pomoc z tytułu zakwaterowania i wyżywienia (40+) wraz z kosztami obsługi; świadczenia rodzinne wraz z kosztami obsługi;
- Fundusz Pomocy na dodatkowe zadania oświatowe - rachunek wydzielony od 2023 r., w ramach którego prowadzono obsługę wydatków zadania: organizacja wsparcia edukacyjnego.

W Wydziale Budżetu Miasta wyodrębniono dwa rachunki bankowe:

- Fundusz Pomocy – Pomoc dla Uchodźców z Ukrainy – rachunek otwarty do realizacji zadań w ramach środków otrzymywanych z MUW;

¹² Porozumienie nr 70/2022/U z 9 sierpnia 2022 r.

¹³ Porozumienie nr 78/2022/U z 6 grudnia 2022 r.

¹⁴ Porozumienie nr 75/2022/U z 6 grudnia 2022 r.

- Fundusz Pomocy na dodatkowe zadania oświatowe – rachunek otwarty do realizacji zadań oświatowych w ramach środków otrzymywanych z Ministerstwa Finansów.

W Wydziale Podatków i Opłat prowadzone były odrębne rachunki bankowe na potrzeby przyjmowania darowizn w różnych walutach.

Jednostki budżetowe realizujące zadania z Funduszu Pomocy również posiadały wyodrębnione rachunki bankowe.

(akta kontroli str. 142-149,171-172,995)

Dla rachunków bankowych zasilanych środkami z Funduszu Pomocy opracowano i zatwierdzono plan finansowy. Był on systematycznie aktualizowany/zwiększany po wpływie środków na rachunki bankowe Wydziału Budżetu z MUW lub z Ministerstwa Finansów.

(akta kontroli str. 142-149)

Zakładowy Plan Kont został zaktualizowany w sposób umożliwiający wyodrębnienie każdej operacji gospodarczej oraz sporządzenie sprawozdań z wykorzystania środków z Funduszu Pomocy. Aktualizacja zawierała m.in. wprowadzenie konta 920-UKR do ewidencji pozabilansowej, które służy do sporządzania sprawozdań z wykorzystania środków z Funduszu Pomocy. W ewidencji księgowej uwzględniono nowe paragrafy klasyfikacji budżetowej zgodnie ze zmianą Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁵. Sporządzono nowy załącznik „Wykaz paragrafów podlegających prześięgowaniu w zakresie wydatków poniesionych na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w związku z wejściem w życie zmiany rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych”.

(akta kontroli str. 142-149, 942-975)

Wydział Budżetu Miasta, na podstawie składanych wniosków sporządzonych zgodnie z wpływającymi przelewami, na bieżąco wprowadzał zmiany w budżecie w zakresie pozyskanych środków z Funduszu Pomocy z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej.

W treści Uchwał Rady Miasta Krakowa w sprawie budżetu Miasta Krakowa na rok 2022 i rok 2023 wprowadzono zapis upoważniający Prezydenta Miasta do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków bieżących w brzmieniu: „W celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, upoważnia się Prezydenta Miasta Krakowa do dokonywania zmian w planie dochodów i wydatków bieżących budżetu Miasta Krakowa, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej w kwocie łącznej nie przekraczającej 150 000,00 zł.”

(akta kontroli str. 142-149, 976-979)

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia w pierwszych dniach konfliktu zbrojnego nawiązał kontakt i stale współpracował z Koalicją Otwarty Kraków. Na podstawie otrzymywanych na bieżąco informacji o potrzebach obywateli Ukrainy m.in.: przygotowywano komunikaty z konkretną informacją, tworzone punkty wsparcia w miejscach, które tego wymagały (np. pod Konsulatem Ukraińskim, przy hali TAURON ARENA, gdzie były wydawane nr PESEL, okolice PLAZY, gdzie gromadzili się obywatele Ukrainy z racji organizowanego tam punktu wydawania ubrań (SZAFKA DOBRA). Monitoringiem objęte były także potrzeby zabezpieczenia miejsc tymczasowego pobytu obywateli Ukrainy. We współpracy z służbami Wojewody – Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego - zwiększano bazę oraz limit

¹⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 513.

miejsc podmiotów (komercyjnych) świadczących usługę zakwaterowania wraz z wyżywieniem, które deklarowały taką pomoc.

(akta kontroli str. 138-139)

Dyrektor KCS wyjaśnił, że Wydział monitoruje liczbę obywateli Ukrainy pobierających świadczenia rodzinne. W trakcie pobierania świadczeń rodzinnych w sytuacji, gdy zachodzi wątpliwość czy dana osoba nadal przebywa na terenie gminy wysyłane są wezwania w oparciu o art. 26 ust 3c ustawy o pomocy. Wezwanie to zobowiązuje świadczeniobiorcę do osobistego stawiennictwa w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania wezwania. W przypadku niezastosowania się do wezwania w wyznaczonym terminie wypłata świadczeń zostaje wstrzymana. Ponadto KCS weryfikuje w rejestrze danych Straży Granicznej czy dany świadczeniobiorca nadal posiada status uchodźcy. W zakresie świadczenia za zakwaterowanie i wyżywienie weryfikowane są uprawnienia do przyznania tego świadczenia. Dane dotyczące obywateli Ukrainy przebywających na terenie poszczególnych gmin wraz z okresem pobytu pozyskiwane były z centralnej aplikacji „Źródło”.

W okresach miesięcznych generowane były raporty zawierające zarówno liczbę osób pobierających świadczenia rodzinne ogółem, jak również z podziałem na poszczególne rodzaje świadczeń. W okresach tygodniowych dane dotyczące wniosków i wypłaconych świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy były przekazywane Wojewodzie Małopolskiemu.

(akta kontroli str. 335-337)

Do Urzędu wpłynęło pięć skarg dotyczących pomocy udzielanej obywatelom Ukrainy:

- cztery dotyczyły wypłaty świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy (dwie wypłaty niższego świadczenia niż wnioskowane, dwie nieterminowej wypłaty);
- jedna dotyczyła zachowania osób zajmujących się pomocą obywatelom Ukrainy w punkcie wydawania odzieży.

Skargi wpłynęły od czerwca do października 2022 r. W jednym przypadku wobec nieuzupełnienia wskazanego braku nie było możliwe nadanie sprawie biegu. W zakresie skarg dotyczących wypłaty świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy jedna skarga dotycząca nieterminowej wypłaty świadczenia została wycofana przez skarżącego, pozostałe skargi zostały załatwione bez zbędnej zwłoki:

- w jednym przypadku poinformowano skarżącego, że pomimo pozytywnego rozparzenia wniosku o wypłatę świadczenia, realizacja wniosku nie była możliwa z uwagi na opóźnienie MUW w przekazaniu środków;
- w pozostałych przypadkach skargi dotyczące wypłacenia świadczenia w niższej kwocie niż wnioskowana uznano za bezzasadne, ponieważ upłynął 120 dniowy okres, za który należało się świadczenie.

Skarżący zostali powiadomieni o rozstrzygnięciu złożonych skarg.

W marcu i w kwietniu 2023 r. wpłynęły dwa pisma do Prezydenta Miasta oprotestowujące umożliwienie obywatelom Ukrainy parkowania w obrębie strefy A2 i do UMK (do Wydziału Komunikacji Społecznej) dotyczące wskazania, od kogo pytający może otrzymać dokumenty uprawniające do bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej i sprzeciwiające się nierównemu traktowaniu mieszkańców Krakowa wobec obywateli Ukrainy.

Odpowiadając na pismo oprotestowujące umożliwienie obywatelom Ukrainy parkowania w obrębie strefy A2, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa wskazał m.in.: „Inwazja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczęła w dniu 24 lutego 2022 r. jest zdecydowanie wydarzeniem przełomowym w najnowszej historii Europy. (...) W związku z powyższym rozpoczął się *exodus* cywilnej ludności z obszaru działań wojennych m.in. na teren Rzeczypospolitej Polskiej. (...) Pierwsza fala uchodźców przybyła do naszego Miasta własnymi samochodami, co wywołało konieczność

dostosowania lokalnych przepisów prawa powszechnie obowiązującego do nowej, nagłej sytuacji. Dlatego też Prezydent Miasta Krakowa podjął decyzję o czasowym zwolnieniu uchodźców z konieczności ponoszenia opłat za parkowanie w Obszarze Płatnego Parkowania. Zabieg taki wydawał się zasadny z etycznego punktu widzenia: osoby dotknięte niezwykle trudną sytuacją nie powinny być dodatkowo obciążane przez pomagające państwo (...).”

Odpowiadając na pismo dotyczące bezpłatnego korzystania z komunikacji miejskiej, Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa wskazał m.in.: „W obliczu tragicznych wydarzeń związanych z wojną w Ukrainie czasowe umożliwienie korzystania z miejskiej infrastruktury osobom uciekającym przed działaniami wojennymi ma na celu wzmocnienie i zbudowanie poczucia bezpieczeństwa tych osób. (...) Rada Miasta Krakowa w dniu 30 marca 2022 r. podjęła uchwałę Nr LXXXI/2300/22, która ustanowiła do dnia 30 kwietnia 2022 r. uprawnienia do bezpłatnych przejazdów środkami Komunikacji Miejskiej w Krakowie dla obywateli Ukrainy na podstawie dokumentu potwierdzającego przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 24 lutego 2022 r. lub powiadomienia o nadaniu numeru PESEL wydanego od dnia 16 marca 2022 r.(...) ustanawiane przez Radę Miasta Krakowa działania mają charakter doraźny oraz czasowy.

(akta kontroli str. 327-328, 934-941)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia stworzenie w UMK warunków do skutecznego udzielania pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa znaleźli się w Gminie Miejskiej Kraków.

OBSZAR

2. Realizacja działań w celu udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy oraz ich efekty

Opis stanu
faktycznego

Łączna wartość wydatków na działania mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy wynosiła:

Według stanu na 31 grudnia 2022 r.:

- plan wydatków – 199 777 153 zł, w tym: 198 180 927 zł (Fundusz Pomocy); 1 596 226 zł zadania zlecone (Wojewoda);
- wykonanie – 198 997 605 zł, w tym: 197 418 699 zł (Fundusz Pomocy); 1 578 906 zł zadania zlecone (Wojewoda);
- środki własne Miasta: 9 651 597 zł, w tym: 4 827 505 zł z rezerwy Zarządzania Kryzysowego;
- darowizny: 3 527 450 zł (3 450 504 zł rachunek bieżący, 76 946 zł rachunek dochodów własnych).

Według stanu na 30 kwietnia 2023 r.:

- plan wydatków – 52 866 201 zł, w tym: 52 866 201 zł (Fundusz Pomocy);
- wykonanie – 39 125 609 zł, w tym: 39 125 609 zł (Fundusz Pomocy);
- środki własne Miasta: 1 964 719 zł, w tym: 126 111 zł z rezerwy Zarządzania Kryzysowego;
- darowizny: 105 966 zł (rachunek bieżący).

(akta kontroli str. 743-750)

W marcu i kwietniu 2022 r. skala zaangażowanych środków była największa – oprócz wydatków na noclegi ponoszono wydatki związane z prowadzeniem punktu relokacyjno-informacyjnego, wyżywieniem, wydawaniem odzieży itp.

Według danych statystycznych (stan na 1 kwietnia 2022 r.) w Krakowie przebywało blisko 270 tys. obywateli Ukrainy, co stanowiło 20% jego mieszkańców. W świetle

danych rejestrowych PESEL (stan na 31 października 2022 r.) w obszarze metropolitalnym Krakowa mieszkało 51 805 obywateli Ukrainy, z czego w Krakowie (w granicach miasta) 37 tysięcy.

Biorąc pod uwagę, że przed 24 lutego 2022 r. w Krakowie mieszkało około 50-70 tys. Ukraińców¹⁶, szacowano, że liczba obywateli Ukrainy wynosiła około 120 tys. wg stanu na 26 czerwca 2023 r.

Na koniec kwietnia 2023 r. w komercyjnych obiektach noclegowych (zgłoszonych do MUW) przebywały 623 osoby. Do wskazanej liczby należy doliczyć osoby, które przyjechały do rodziny oraz osoby, które same wynajmowały mieszkania niezależnie od systemu, i te relokowane przez NGO (np. Salam Lab i Zustricz na ul. Radziwiłłowskiej).

(akta kontroli str. 329-332)

Liczba obywateli Ukrainy korzystających z miejsc zbiorowego zakwaterowania i wyżywienia wynosiła:

a) ośrodek noclegowy IBIS ul. Armii Krajowej

- marzec-sierpień 2022 r.: 240-270 osób (Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia nie organizował wyżywienia w ośrodku); w tym okresie wyżywienie zapewniali: S.P. (umowa darowizny z 14 marca 2022 r. oraz 2 aneksy; darczyńca daruje miastu wyżywienie dla zakwaterowanych czasowo w punkcie schronienia; posiłki wraz z transportem będą dostarczane od 14 marca do 29 maja oraz 4-5 maja 2022 r.; wartość darowizny wyniosła 130 103 zł netto); W.C.K. w Krakowie (dostarczanie posiłków /śniadanie, obiad, kolacja/ dla 275 osób w dniach 30 kwietnia, od 1 do 3 maja i od 6 do 31 maja 2022 r., usługa bezpłatna - część działalności charytatywnej tej organizacji na terenie Krakowa); P. G. (umowa z 31 maja 2022 r. – przygotowanie śniadań wraz z napojami dla punktu zbiorowego zakwaterowania obywateli Ukrainy (hotel IBIS); od 1 do 30 czerwca 2022 r.; załącznikiem do umowy była specyfikacja cateringu dla 275 osób; wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 99 000,00 zł); Szopen (umowa z 1 lipca 2022 r. – przygotowanie i dostarczanie całodziennego wyżywienia od 1 lipca do 31 sierpnia 2022 r.; śniadanie (6.00-8.00) i gorący posiłek (14.00-16.00) po 260 porcji; wynagrodzenie w kwocie nie wyższej niż 338 520 zł).
- kwiecień-czerwiec 2023 r.: 203-227 osób wraz z wyżywieniem;

b) obiekty świadczące usługę zakwaterowania wraz z wyżywieniem:

- luty-koniec marca 2022 r. około 15 000 osób;
- kwiecień 2022 r. około 4106 osób;
- maj 2022 r. około 2285 osób;
- czerwiec 2022 r. około 1695 osób;
- lipiec 2022 r. około 2994 osoby;
- sierpień 2022 r. około 1102 osoby;
- wrzesień 2022 r. około 1277 osób;
- październik 2022 r. około 2075 osób;
- listopad 2022 r. około 2070 osób;
- grudzień 2022 r. około 3000 osób;
- styczeń-kwiecień 2023 r.: 1124-763 osoby.

(akta kontroli str. 702-710, 783-785)

Od początku wojny do 31 grudnia 2022 r. numer PESEL nadano 44 883 obywatelom Ukrainy. Według stanu na 30 kwietnia 2023 r. było to 49 369 osób. Najwięcej numerów nadano w kwietniu 2022 r. (15 207). Nie wydawano decyzji o odmowie nadania numeru PESEL.

¹⁶ Dane Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji.

Do 30 kwietnia 2023 r. wykonano 25 821 zdjęć.

(akta kontroli str. 715-717,992)

W punkcie potwierdzania tożsamości (przy Konsulacie Generalnym Ukrainy) od 21 kwietnia do 20 czerwca 2022 r. wydano 30 314 sztuk posiłków. Od 14 marca do 30 czerwca 2022 r. przy Dworcu Głównym wydano 39 000 ciepłych posiłków, do punktu relokacji na Dworcu Głównym dostarczono 42 200 szt. pakietów spożywczych (suchy prowiant), przy punkcie nadawania nr PESEL w dniach 16 marca – 30 czerwca 2022 r. wydano 48 624 kanapek i 28 150 ciepłych napojów. W 2023 r. w ośrodku noclegowym IBIS wydano 16 246 posiłków.

(akta kontroli str. 705-706)

W Urzędzie Stanu Cywilnego na jęz. ukraiński przetłumaczono i udostępniono procedury m.in.: rejestracja urodzeń, zawarcie związku małżeńskiego w USC, rejestracja zgonów, przeniesienie do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, wydawanie odpisów z rejestru stanu cywilnego. Od 1 marca do 31 grudnia 2022 r. w USC dokonano 3481 czynności, a w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 r. dokonano 962 czynności, w tym sporządzanie aktów stanu cywilnego, wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego, udzielanie informacji.

(akta kontroli str. 191-195)

W przypadku wypłaty świadczeń rodzinnych największą liczbę rodzin i dzieci objęto pomocą w październiku 2022 roku. W tym miesiącu 1644 świadczeniobiorców otrzymało świadczenia rodzinne na 2670 dzieci na łączną kwotę 903 tys. zł. Skala realizowanego zadania w zakresie świadczenia za indywidualne zakwaterowanie i wyżywienie oraz zapotrzebowanie na środki były największe w maju 2022 r. Na koniec kwietnia 2023 r. liczba obywateli Ukrainy objętych rozpatrzonymi pozytywnie wnioskami o świadczenia pieniężne za zakwaterowanie i wyżywienie wyniosła 33 835.

(akta kontroli str. 335-337)

Dyrektor MOPS wskazał, że Ośrodek monitorował liczbę osób przebywających w prowadzonych przez siebie Centrach Pomocy Ukrainie (CPU), tj. miejscach zbiorowego zakwaterowania i prowadzonych w ramach CPU mieszkaniach oraz domach pomocy społecznej. Monitoring osób przebywających w CPU był prowadzony w bazie danych z wykorzystaniem systemu Access, a monitoring osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej w systemie SI Pomost. I tak:

- od początku konfliktu do 30 kwietnia 2023 r. w CPU w miejscach zbiorowego zakwaterowania przebywało 6 526 osób, w mieszkaniach 32 osoby, w DPS 19 osób; świadczeniami z pomocy społecznej (zasilek: okresowy, stały, celowy, posiłki) objęto 6 238 osób, świadczenie 300+ pobrało 47 241 osób, wydano 2 757 pakietów żywnościowych dla 5 174 osób;
- najwięcej zakwaterowanych w CPU, tj. 2 238 osób, odnotowano w kwietniu 2022 r., największa skala realizowanych działań i zapotrzebowania na środki była w okresie od marca do czerwca 2022 r.;
- na dzień 30 kwietnia 2023 r. w CPU zakwaterowanych było łącznie 130 osób.

(akta kontroli str. 338-340)

Podczas regularnych spotkań z przedstawicielami MUW na bieżąco informowano Wojewodę o potrzebach związanych z udzielaną pomocą. W sprawach potrzeb oraz wymiany informacji kontaktowano się również z Pełnomocniczką Wojewody do spraw kontaktu z organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia obywateli Ukrainy oraz z Pełnomocnikiem Wojewody do spraw działań w zakresie przyjęcia uchodźców z Ukrainy. Upubliczniono załącznik do sprawozdania Programu Otwarty Kraków za

2022 rok prezentujący działania na rzecz uchodźców. Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji na zlecenie Gminy przygotowało raporty¹⁷:

1. Nowi Polacy-krakowianie – naturalizacja i zakotwiczenie w przestrzeni miejskiej (2022),
2. Imigranci ekonomiczni i przymusowi w Krakowie w 2022 r.,
3. Mobilizacja pomocy uchodźczynom i uchodźcom ukraińskim w Krakowie (2022),
4. Migranci i migrantki przymusowe z Ukrainy w Krakowie w świetle badań jakościowych (2022),
5. Uchodźcy z Ukrainy w Krakowie (2022).

(akta kontroli str. 706-707)

Gmina Miejska Kraków nie otrzymała środków z Unii Europejskiej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy.

(akta kontroli str. 747)

W samorządowych i niesamorządowych szkołach podstawowych, ponadpodstawowych i muzycznych uczyło się;

- wg stanu na 31 marca 2022 r.: 5 965 uczniów nieposiadających obywatelstwa polskiego, w tym 4 365 obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy;
- wg stanu na 26 czerwca 2022 r.: 6 295 uczniów nieposiadających obywatelstwa polskiego, w tym 4 672 obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski po 24 lutego 2022 r.;
- wg stanu na 16 października 2022 r.: 8 363 uczniów nieposiadających obywatelstwa polskiego, w tym 6 026 obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski po 24 lutego 2022 r.;
- wg stanu na 22 czerwca 2023 r.: 8 016 uczniów nieposiadających obywatelstwa polskiego, w tym 5 684 obywateli Ukrainy przybyłych na terytorium Polski po 24 lutego 2022 r.

Środki na realizację dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy dzieciom ukraińskim otrzymane z Funduszu Pomocy w okresie od dnia wejścia w życie ustawy o pomocy do 30 kwietnia 2023 r. wynosiły: 86 144 435 zł (do 31 grudnia 2022 r. – 51 209 633 zł, od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 r. – 34 934 802 zł).

(akta kontroli str. 456-457, 466-468, 980-981,990-991)

Wartość dofinansowanych z Funduszu Pomocy świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z Ukrainy wynosiła: 71 965,10 zł (wg stanu na 31 grudnia 2022 r.), 0 zł (wg stanu na 30 kwietnia 2023 r.).

(akta kontroli str. 456-457,473-476)

Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego poinformował, że:

- Środki otrzymane z Funduszu Pomocy i wydatki na działania mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy wynosiły 2 333 500,00 zł, w tym koszty obsługi 1 272 200,71 zł (2022 r.).
- W 2022 r. Wydział wydatkował gminne środki w wysokości 349 997,39 zł na zakup sprzętu i wyposażenia do trzech miast: Lwowa, Kijowa i Wynohradiwu (zakupy nie mieściły się w wykazie zadań podlegających refundacji). W 2023 r. Wydział wydatkował 7 392,77 zł na zakończenie funkcjonowania Krakowskiego Magazynu Miejskiego darów dla Ukrainy (nie występowano o refundację).
- Środki otrzymane z Funduszu Pomocy Wydział wykorzystał w 99,47%. Do Wydziału Budżetu Miasta zwrócono 6 799,29 zł. Zwrot wynikał ze zmniejszenia potrzeb w stosunku do zakładanej skali pomocy, która była realizowana zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem.

¹⁷ Opracowania były dostępne pod linkiem <https://owim.uek.krakow.pl/index.php/publikacje/>

(akta kontroli str. 730-733)

Zastępca Dyrektora KCS potwierdził, że całość realizacji zadania związanego z wypłatą świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy¹⁸ była finansowana ze środków Funduszu Pomocy.

Wartość otrzymanych środków na wskazane świadczenia wynosiła: w 2022 r. – 5 395 327,48 zł, w okresie od stycznia do kwietnia 2023 r. – 2 724 269,49 zł.

Łączna wartość środków ujętych w planie wydatków na świadczenia rodzinne wyniosła w 2022 r. 5 395 327,48 zł, do 30 kwietnia 2023 r. 2 704 816,49 zł.

Łączna wartość wydatków na świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy wyniosła w 2022 r. 5 321 948,72 zł, w tym na koszty obsługi 125 000,00 zł; w okresie od stycznia do kwietnia 2023 r. 2 585 431,45 zł, w tym na koszty obsługi 25 000,00 zł.

We wskazanych wyżej okresach w zakresie świadczeń rodzinnych wypłacono odpowiednio: 27 764 świadczenia na kwotę 5 196 948,72 zł i 9 456 świadczeń na kwotę 2 560 431,45 zł.

(akta kontroli str. 721-724, 980-981,994)

Jak wskazał Dyrektor Wydziału Spraw Administracyjnych, według stanu na 31 grudnia 2022 r. na zadania: „zapewnienie nieodpłatnego wykonywania zdjęć obywatelom Ukrainy” i „zapewnienie tłumaczy do wsparcia uchodźców i pracowników w komunikacji oraz wypełnianiu wniosków o nadanie numeru PESEL” zaplanowano i wydatkowano odpowiednio 423 522,78 zł i 73 229,00 zł. Źródłem finansowania był Fundusz Pomocy. Według stanu na 30 kwietnia 2023 r. na zapewnienie nieodpłatnego wykonywania zdjęć zaplanowano ze środków własnych 30 000,00 zł i wydatkowano 11 139,80 zł, natomiast na zapewnienie tłumaczy zaplanowano 50 000,00 zł (środku własne) i 56 388,22 zł (Fundusz Pomocy), a wydatkowano odpowiednio 43 656,32 zł i 8 103,44 zł. Od 1 lipca 2023 r. Gmina nie zapewnia już tłumaczy z uwagi na niewystarczającą ilość środków. Nadwyżka kwoty dotacji (przekazywanej na podstawie art. 4 i 5 ustawy o pomocy) jest gromadzona w celu zrefundowania wydatków na działania pomocowe poniesione ze środków własnych. „Aktualnie wydatkujemy środki własne na działania pomocowe w ramach realizacji działania polegającego na zapewnieniu nieodpłatnych zdjęć. Ze środków własnych pokrywane były także wydatki na 4 umowy zlecenia z tłumaczami, które zawarliśmy w styczniu 2023 r. (...)”. Środki otrzymane z Funduszu Pomocy zostały w 2022 r. wykorzystane w 100%.

(akta kontroli str. 711-712, 715-720)

Dyrektor Wydziału ds. Turystyki wyjaśniła, że Wydział w 2022 r. wydatkował środki własne w wysokości 43 450,00 zł na zakup planów i map Krakowa do dystrybucji w punktach pomocowych dla uchodźców z Ukrainy przebywających w Krakowie.

(akta kontroli str. 713-714)

Kancelaria Prezydenta Miasta na realizację działań w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy wydatkowała środki własne. W 2022 r. wydatkowano 36 490,00 zł. W 2023 r. nie wydatkowano żadnych środków na ten cel.

(akta kontroli str. 726)

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. Centrum Obsługi Informatycznej poniosło wydatki na pomoc obywatelom Ukrainy z zakresu IT w wysokości 323 710,79 zł. W 2023 r. wydatków na te cel nie ponoszono.

Wskazane wydatki były finansowane z Funduszu Pomocy (275 460,15 zł) i ze środków własnych (66 250,64 zł). Środki otrzymane z Funduszu zostały w pełni wykorzystane.

¹⁸ Wypłacano m.in.: zasiłek rodzinny z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu samotnego wychowywania dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, dodatek opiekuńczy.

Centrum Obsługi Informatycznej UMK wskazało, że w związku z napływem uchodźców z Ukrainy i wykonywaniem działań pomocowych zrealizowano wydatki na łączną kwotę 323 710,79 zł m.in. na: zakup telefonów, urządzeń UPS, laptopów wraz z akcesoriami dla punktów obsługi uchodźców (30 szt.); świadczenie usługi Saas dla systemu do obsługi świadczeń; dostosowanie biletomatów i komunikatorów do języka ukraińskiego; uruchomienie usługi Centralny System Kolejowy (CSK)¹⁹ w lokalizacji Tauron Arena Kraków i rozbudowa CSK o 4 dodatkowe stanowiska i biletomaty w lokalizacji przy Al. Powstania Warszawskiego 10; podpisanie umowy z firmą telekomunikacyjną na realizację usługi „uruchomienie i świadczenie usługi Internetu w punkcie recepcyjnym”; tłumaczenie strony internetowej oraz komunikatorów na urządzeniach do wydawania biletów CSK.

(akta kontroli str. 125, 239-244, 734-736)

W 2022 r. Gmina wydatkowała środki z Funduszu Pomocy w wysokości 50 624 967,50 zł oraz od stycznia do końca kwietnia 2023 r. środki w wysokości 38 027 931,01 zł m.in. na: wynagrodzenia dla pracowników samorządowych szkół i placówek, do których uczęszczali uczniowie z Ukrainy, prowadzenie zajęć w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, adaptacje i dostosowanie pomieszczeń szkolnych do prowadzenia oddziałów przygotowawczych.

(akta kontroli str. 737-738)

Informacje w zakresie liczby osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, jak również liczby świadczeniobiorców przekazywano do MUW. Odsetki od środków zgromadzonych na wydzielonym rachunku dla środków Funduszu Pomocy za 2022 r. oraz niewykorzystane środki w wysokości 73 378,76 zł na wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w 2022 r. zostały w całości zwrócone na rachunek MUW. Zwrot nastąpił m.in. z powodu nieodebrania świadczeń przez świadczeniobiorców oraz niewykorzystania całości środków przeznaczonych na opłacenie składek społecznych i zdrowotnych od wypłacanych świadczeń rodzinnych (2 931 zł). W zakresie świadczeń rodzinnych zapotrzebowania na środki niezbędne na realizację tego zadania były składane do MUW co miesiąc.

(akta kontroli str. 721-724)

Realizując działania pomocowe wskazane w ustawie o pomocy oraz w porozumieniach z Wojewodą Małopolskim Miasto Kraków zorganizowało:

a. zbiorowe zakwaterowanie, wyżywienie, punkt recepcyjny

W ramach realizacji Porozumienia Nr 53/2022/U dotyczącego prowadzenia wspólnie z Wojewodą Małopolskim punktu recepcyjnego niezbędnego do udzielania pomocy osobom przybyłym na terytorium Polski zrealizowano następujące działania pomocowe:

- punkt relokacyjno-informacyjny, punkt koordynacji wolontariatu - peron 4 Dworca PKP działający całodobowo od początku konfliktu na Ukrainie. W początkowej fazie punkt prowadzony był przez MUW, od 3 marca do 31 sierpnia 2022 r. przez UMK, następnie od 1 września 2022 r. ponownie przez MUW. W godzinach pracy punktu wydawano żywność (zapakowana sucha żywność). Pakiety żywnościowe wydawane były w okresie od 25 kwietnia do 31 sierpnia 2022 r. Formalne oddanie punktu przez miasto nastąpiło 15 września 2022 r.;
- miejsca pobytu (krótkotrwałego) - budynek starego dworca PKP. Punkt funkcjonował całodobowo od marca 2022 r. Wówczas obsługę zabezpieczał MUW za pośrednictwem ZHR, od czerwca 2022 r. do 31 sierpnia 2022 r. obsługę zabezpieczał UMK, następnie od 1 września 2022 r. ponownie MUW;

¹⁹ Centralny system do zarządzania ruchem klientów wraz z funkcjonalnością umawiania wizyt przez tzw. Kalendarz Umawiania wizyt, który znajduje się pod adresem <https://umawianiewizyt.um.krakow.pl/>

- punkt pobytu dla matki z dzieckiem - ul. Pawia 5, funkcjonował całodobowo od marca 2022 r, wówczas obsługę zabezpieczał MUW za pośrednictwem ZHR, od 1 czerwca 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. obsługę zabezpieczał UMK, następnie punkt został zamknięty;
- punkt pobytu (namiot) - pl. Jana Nowaka Jeziorańskiego, działający całodobowo w okresie od marca 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. prowadzony przez MUW, od 7 kwietnia 2022 r. przez UMK.

W ww. punktach wydawano żywność (zapakowana sucha żywność i napoje);

- punkt wydawania żywności przy peronie nr 3 dworca PKP prowadzony przez MUW i ZHP w godzinach 6-22 od początku konfliktu do 30 czerwca 2023 r., UMK zaopatrywał w pakiety żywnościowe (zapakowana, sucha żywność), które wydawane były w godzinach pracy punktu;
- punkt wydawania żywności pod Konsulatem Ukrainy przy Al. Płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego - 2 razy dziennie, w godz. 8 i 14 od 21 kwietnia 2022 r. do 30 czerwca 2022 r. (do 20 maja 2022 r. wydawanie żywności obejmowało także soboty i niedziele) wydawano zapakowaną suchą żywność i napoje. Wydawanie żywności było ściśle związane z godzinami pracy Konsulatu;
- punkt wydawania żywności pod Tauron Areną działający od 16 marca do 30 czerwca 2022 r. Wydawano pakiety żywnościowe (zapakowana sucha żywność i napoje), w sposób ciągły w godzinach pracy punktu wydawania nr PESEL;
- punkt wydawania żywności pod CPU – Plaza działający od 24 marca do 31 sierpnia 2022 r. Codziennie w godzinach 11-19 wydawano ciepłe posiłki (zupa i drugie danie). W miarę możliwości i dysponowania produktami, także suchy prowiant;
- punkty medyczne na terenie dworca PKP (starego i nowego) zabezpieczał MUW;
- od 1 września 2022 r. zadanie związane z prowadzeniem punktu recepcyjnego i punktu koordynacji wolontariatu zlokalizowanego na peronie 4 dworca PKP przejął Małopolski Urząd Wojewódzki;
- ponadto w okresie od marca 2022 r. w związku z realizacją Polecenia Wojewody Małopolskiego (24/2022/U zmienionego Poleceniem 44/2022/U) Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia zlecał podmiotom komercyjnym usługi związane z zakwaterowaniem i wyżywieniem obywateli Ukrainy w ich obiektach (całodobowo). Liczba obiektów świadczących usługi wynosiła:
 - o na dzień 31 marca 2022 r. 143,
 - o na dzień 30 czerwca 2022 r. 145,
 - o na dzień 30 września 2022r. 146,
 - o na dzień 31 grudnia 2022 r. 146 (145 od 1.01.2023 r.),
 - o na dzień 30 kwietnia liczba podmiotów (które zadeklarowały chęć kontynuacji umów po nowelizacji ustawy) wynosiła 24 (aktywne 22).

(akta kontroli str. 458- 465)

Punkt relokacyjny w miejscu wskazanym przez Wojewodę, tj. na peronie 4 dworca PKP, działał od 3 marca do 15 września 2022 r. Po Aneksie nr 3²⁰ do umowy, której przedmiotem była organizacja punktu relokacyjnego, wynagrodzenie organizatora nie mogło przekroczyć kwoty 1 578 366, 72 zł. Stawki ustalono w drodze negocjacji z wykonawcą na podstawie ustawy o pomocy z pominięciem ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

(akta kontroli str. 460-461, 522-564)

Ośrodek noclegowy dla obywateli Ukrainy zlokalizowany w hotelu IBIS przy ul. Armii Krajowej 11a w Krakowie był dostępny całodobowo. Został on przekształcony

²⁰ Aneks Nr 3 z dnia 29 lipca 2022 r.

z ośrodka covidowego, który funkcjonował w tym miejscu od 2021 r. do marca 2022 r. Ośrodek noclegowy działał od 4 marca do 30 sierpnia 2022 r.

Powtórne uruchomienie ośrodka nastąpiło 15 kwietnia 2023 r. zgodnie z poleceniem Wojewody (Nr 1/2023/U/D), którym Wojewoda polecił Prezydentowi Miasta Krakowa zapewnić w Hotelu IBIS ul. Armii Krajowej 11a w Krakowie miejsca zakwaterowania obywatelom Ukrainy. Zawarto umowy na wynajem obiektu, kompleksową organizację i koordynację ośrodka oraz całodzienne wyżywienie (umowy na okres 15 kwietnia – 15 lipca 2023 z możliwością przedłużenia o kolejny okres) na kwotę umów: 1 465 228,00 zł. Stawki ustalono na podstawie powyższego Polecenia i Porozumienia nr 1/2023/U Wojewody Małopolskiego z Gminą Miejską Kraków.

(akta kontroli str. 460-461, 479-521, 665-700)

W ośrodku całodobowego zakwaterowania IBIS przebywało: na koniec marca 2022 r. – 240- 270 osób. (Ośrodek działał do końca sierpnia 2022 r.); na koniec kwietnia 2023 r. – 227 osób. W obiektach komercyjnych przebywało: koniec marca 2022: ok. 15000 osób, koniec grudnia 2022 r. – ok. 3000 osób, kwiecień 2023 r. – 832 osoby. Nie wystąpiły przypadki braku miejsc w punktach zakwaterowania. Część osób opuszczała ośrodek IBIS (przemieszczały się do innych miejsc np. mieszkań lub/miast), a na ich miejsce kwaterowane były nowe osoby. Do obiektów komercyjnych kierowane były osoby z punktu relokacji, który posiadał informację – listę dostępnych obiektów z liczbą miejsc. Obiekty komercyjne raportowały do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego MUW dostępność miejsc w swoich obiektach.

(akta kontroli str. 461-462)

W ośrodku noclegowym obywatele z Ukrainy mieli zapewnione całodzienne wyżywienie (śniadanie i ciepła obiadokolacja) przygotowane i dostarczane przez firmę, z którą zawarta została umowa. W obiektach komercyjnych realizacja usługi obejmowała zakwaterowanie wraz z wyżywieniem (śniadanie, obiad, kolacja/ lub ciepła obiadokolacja).

W ośrodku noclegowym regularnie odbywały się wizje lokalne sprawdzające stan ogólny i czystość w obiekcie. Organizator ośrodka noclegowego nie stwierdził nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 462, 687-700)

W związku z realizacją Poleczeń Wojewody Małopolskiego Nr 24/2022/U oraz 44/2022U ws. zapewnienia finansowania miejsc czasowego pobytu osób przybyłych na terytorium RP z Ukrainy sporządzono umowy na realizację usług zakwaterowania wraz z wyżywieniem w obiektach komercyjnych. Lista obiektów została uzgodniona z MUW w wyniku przekazania na polecenie Wojewody Małopolskiego (jeszcze przed wybuchem wojny) wykazu obiektów hotelowych na terenie miasta. Koordynacją tych działań zajmował się Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK. W kolejnych miesiącach wojny w wyniku zaistnienia potrzeb podmioty zgłaszały swój akces za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia. Lista obiektów (z limitem dostępnych miejsc, które deklarowały podmioty) była, w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych, na bieżąco aktualizowana i przekazywana do akceptacji Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (zgodnie z wytycznymi zawartymi w Porozumieniu). Lista obiektów jest załącznikiem do Porozumienia z MUW. Realizacja usług odbywa się od początku konfliktu i podjęcia przez Wojewodę Małopolskiego decyzji w tej sprawie wraz z wydaniem stosownych Poleczeń. Podmioty realizują usługi do chwili obecnej - zgodnie z zapisami zawartymi w Porozumieniach – do odwołania Poleczeń przez Wojewodę. Stawki za osobodzień pobytu zostały ustalone w porozumieniach. Stawki za realizację umów są uzależnione od liczby gości zakwaterowanych na pobyt i czasu pobytu (§ 2.2-5 umowy z podmiotem).

Na podstawie przedkładanych przez podmioty dokumentów płatniczych wypłacane były środki z Funduszu Pomocy MUW za zrealizowaną usługę. Największa liczba osób nocowała w obiektach komercyjnych w okresie od 24 lutego do 31 marca 2022 r. – ok. 8 000 osób. W kwietniu 2022 r. było to 4106 osób. Nie wszyscy nocowali cały miesiąc – część nocowała tylko 1 osobodzień. Zgodnie z nowelizacją z dnia 13 stycznia 2023 roku ustawa o pomocy uległa zmianie m.in. w zakresie kwestii sposobu finansowania. Wprowadzono zapisy obligujące obywateli Ukrainy do partycypacji w kosztach zakwaterowania zbiorowego, tj. po upływie 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest on zobligowany do częściowego pokrycia kosztów związanych z pobytem w miejscach zakwaterowania i całodziennego wyżywienia²¹.

W przypadku obiektu noclegowego i punktu relokacyjnego nie było potrzeby przeprowadzania remontów lub modernizacji. Zarządzający obiektami komercyjnymi w podpisanych umowach gwarantowali zakwaterowanie w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz innych, które zostały dostosowane do zabezpieczenia potrzeb tymczasowego schronienia.

(akta kontroli str. 329-332,458-465, 785)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wskazała, że:

- według stanu na dzień 30 kwietnia 2023 r. (dane z wniosków do MUW) 124 osoby częściowo pokrywały koszty pobytu w miejscach zakwaterowania, natomiast 708 osób było zwolnionych z opłaty za koszty zamieszkania i wyżywienia;
- według stanu na 31 maja 2023 r. 106 osób partycypowało w kosztach według stawek: 50% – 60 osób; 75% – 46 osób;
- 608 osób było zwolnionych z opłaty;
- łączne kwoty pokrytych kosztów przez obywateli Ukrainy: stan na 30 kwietnia 2023 r. to 142 400,00 zł, stan na 31 maja 2023 r. to 156 530,00 zł.

Wydział nie otrzymywał od podmiotów świadczących usługi zakwaterowania żadnych sygnałów o problemach i konfliktach społecznych wśród obywateli Ukrainy przebywających w miejscach zbiorowego zakwaterowania.

(akta kontroli str. 463-465)

W okresie objętym kontrolą w różnych częściach Krakowa funkcjonowały także prowadzone przez MOPS Centra Pomocy Ukrainie (CPU) oferujące miejsca zbiorowego zakwaterowania i dostępne całodobowo. W zależności od potrzeb, ich liczba wahała się od 2 do 5:

- według stanu na 31 marca 2022 r. CPU znajdowały się przy ul. Śniadeckich 5, ul. Kopernika 21, os. Złota Jesień 7, Al. Pokoju 44;
- według stanu na 30 czerwca 2022 r. CPU znajdowały się przy ul. Śniadeckich 5, ul. Kapelanka 54, os. Złota Jesień 7, Al. Pokoju 44;
- według stanu na 30 czerwca 2022 r. CPU znajdowały się przy ul. Śniadeckich 5, ul. Kapelanka 54, os. Złota Jesień 7, ul. Łużycka 16/3;
- Według stanu na 31 grudnia 2022 r. CPU znajdowały się przy ul. Kapelanka 54, ul. Łużycka 16/3;
- według stanu na 30 kwietnia 2023 r. CPU znajdowały się przy ul. Wąwozowej 34b, Łużycka 16/3, ul. Rydygiera 17/21, ul. Marczyńskiego 4/48, os. Centrum D 2/138.

Dyrektor MOPS poinformował, że lokale służące jako miejsca zakwaterowania były wybierane według kryteriów dostępności, możliwości bezzwłocznej adaptacji, celowości i oszczędności wydatkowania środków publicznych.

²¹ Odpowiednio: 50 % kosztów pomocy w okresie od 1 marca 2023r. – po upływie 120 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 75 % kosztów pomocy w okresie od 1 maja 2023r. - upływie 180 dni od dnia pierwszego wjazdu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Od partycypacji w kosztach zakwaterowania wyłączone zostały osoby wskazane w art. 12 ust. 17a-17d ustawy o pomocy.

Informację o dostępnych obiektach MOPS przekazywał do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

W związku z koniecznością zapewnienia miejsc zbiorowego zakwaterowania przeprowadzono remonty, których koszt wyniósł 765 698,16 zł (641 733,43 zł – środki z Funduszu Pomocy, 123 964,73 zł – środki z darowizny).

Liczba osób przebywających w CPU wynosiła:

- 31 marca 2022 r. 730 osób w czterech CPU;
- 31 grudnia 2022 r. 385 osób w dwóch CPU;
- 30 kwietnia 2023 r. 131 osób w pięciu CPU.

W miejscach zbiorowego zakwaterowania zapewniono całodzienne wyżywienie we współpracy z organizacją W.C.K. (dowóz porcjowanych śniadań i obiadokolacji). W CPU przy ul. Rydygiera, Łużyckiej, Marczyńskiego i os. Centrum D dostarczano prowiant do samodzielnego przygotowywania posiłków przez mieszkańców.

Pracownicy MOPS oraz zarządzający obiektami wykorzystywanymi dla CPU weryfikowali warunki w tych obiektach. Dyrektor MOPS poinformował, że nie stwierdzono nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu.

Możliwość częściowego pokrycia kosztów pobytu w miejscach zakwaterowania przez obywateli Ukrainy weryfikowano w formie ankiety. W przypadku braku potwierdzenia sytuacji osobistej oraz konieczności częściowego pokrycia kosztów, z osobą tymczasowo zakwaterowaną w CPU podpisywano umowę. Według stanu na 30 kwietnia 2023 r.: 19 osób częściowo pokrywało koszty zakwaterowania, łączna kwota pokrytych kosztów od 1 marca 2023 r. – 32 700 zł, z opłaty zwolnionych było 114 obywateli Ukrainy. Według stanu na 31 maja 2023 r.: 14 osób częściowo pokrywało koszty zakwaterowania, łączna kwota pokrytych kosztów od 1 marca 2023 r. – 45 200 zł, z opłaty zwolnionych było 97 obywateli Ukrainy.

W miejscach zbiorowego zakwaterowania występowały konflikty i problemy społeczne. W ich rozwiązywaniu uczestniczyli pracownicy MOPS zatrudnieni w konkretnych CPU. W sytuacjach noszących znamiona wykroczenia lub przestępstwa wzywano właściwe służby.

(akta kontroli str.473-476)

b. świadczenie z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia

Łączna kwota wypłaconych przez UMK świadczeń z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o pomocy, wynosiła:

- według stanu na 31 grudnia 2022 r.: 85 200 000 zł oraz koszty obsługi 317 760 zł;
- według stanu na 30 kwietnia 2023 r.: 11 946 480 zł oraz koszty obsługi 35 470 zł.

Łączna liczba złożonych wniosków o wypłatę ww. świadczenia:

- według stanu na 31 grudnia 2022 r.: 22 359, w tym rozpatrzonych pozytywnie 19 082;
- według stanu na 30 kwietnia 2023 r.: 27 037, w tym rozpatrzonych pozytywnie 23 168.

Łączna liczba obywateli Ukrainy objętych pozytywnie rozpatrzonymi wnioskami o wypłatę ww. świadczeń (każdy obywatel liczony jeden raz) wynosiła:

- według stanu na 31 grudnia 2022 r.: 29 988;
- według stanu na 30 kwietnia 2023 r.: 33 835.

Rozpatrując wnioski o przyznanie świadczenia z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, działano w oparciu o obowiązujące przepisy oraz wytyczne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Nie opracowano dodatkowych zasad weryfikacji tych

wniosków. Na stronie internetowej KCS²² znajdowała się informacja o świadczeniu wraz z możliwością pobrania wniosku i załączników.

W jednym przypadku podejrzenia pobrania zawyżonej kwoty sprawę zgłoszono do prokuratury.

Przeciwko Gminie złożono jeden pozew, ale sprawa została wycofana przez stronę powodową.

(akta kontroli str. 470-471)

Analizą objęto 30 pozytywnie rozpatrzonych wniosków²³ o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy. Wszystkie zbadane wnioski zawierały wypełnione karty osób przyjętych do zakwaterowania (imię, nazwisko, PESEL) oraz wskazanie dni, w których zapewniono zakwaterowanie i wyżywienie danej osobie, wraz z zaznaczeniem dnia, w którym mijał określony ustawowo dzień, za który mogło być przyznane świadczenie. Uprawnienia do przedłużenia wypłat ponad 120 dni były uzasadnione i udokumentowane. Wypłaty w wysokości wynikającej z rozpatrzonego wniosku zostały dokonane na wskazane we wnioskach konta bankowe w terminie od 21 do 30 dni od dnia złożenia wniosku. Na podstawie zbadanych wniosków wypłacono świadczenia o łącznej wartości 23 000 zł.

(akta kontroli str. 768-769)

Analizą objęto również 10 wniosków rozpatrzonych negatywnie. Zbadane wnioski również były kompletne, odpowiedzi na nie zostały przesłane na podany we wniosku adres mailowy (w terminie od 13 do 28 dni od dnia ich złożenia).

W siedmiu przypadkach powodami nieprzyznania świadczenia było złożenie wniosku po upływie 120 dnia okresu, za który mogło być ono przyznane. W trzech wnioskach o przedłużenie wypłaty powyżej 120 dni z powodu sprawowania opieki tymczasowej nad małoletnim również odmówiono udzielenia świadczenia, ponieważ MOPS poinformował, że osoba małoletnia, której dotyczył wniosek nie figurowała w ewidencji małoletnich, o której mowa w art. 25a ustawy o pomocy.

(akta kontroli str. 770)

c. jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. MOPS wypłacił 45 415 świadczeń na łączną kwotę 13 624 500 zł (koszty obsługi 272 490 zł). Według stanu na 30 kwietnia 2023 r. wypłacono 47 241 świadczeń na łączną kwotę 14 172 300 zł (koszty obsługi 280 650,05 zł).

Wysokość niezbędnych środków na realizację zadania szacowano na podstawie liczby złożonych wniosków zaewidencjonowanych w systemie POMOST STD.

Na 32 654 wnioski pozytywnie rozpatrzono 32 268 wniosków, decyzje odmowne wydano dla 152 wniosków, 234 wnioski zostały zakończone w inny sposób. Nie wystąpiły przypadki stwierdzenia nienależnie pobranego świadczenia.

(akta kontroli str.782)

d. bezpłatna pomoc psychologiczna

Celem zapewnienia bezpłatnej pomocy psychologicznej finansowanej ze środków przekazanych przez UNICEF zawarto w latach 2022 r. i 2023 r. ze:

- Stowarzyszeniem UNICORN na zadanie pn. „Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej” po dwie umowy na łączne kwoty po 600 000 zł każda;
- Fundacją Let's Help Together” na zadanie pn. „Psychoterapia dla uchodźców z Ukrainy” jedną umowę na kwotę 130 485 zł i w 2023 r. dwie umowy na łączną kwotę 660 000 zł.

²² https://sprawypoleczne.krakow.pl/wydzial/2867_glowna.html

²³ Wnioski z okresu kwiecień 2022 r. – kwiecień 2023 r.

Na terenie Krakowa według stanu na 31 grudnia 2022 r. i 30 kwietnia 2023 r. świadczono pomoc psychologiczną w sześciu lokalizacjach Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej i w Centrum Psychoterapeutycznym. Pomocą psychologiczną objęto: od lipca do grudnia 2022 r. 1336 osób, w tym 516 obywateli Ukrainy; od stycznia do kwietnia 2023 r. 1547 osób, w tym 764 obywateli Ukrainy. O możliwości skorzystania ze wskazanej pomocy informowano m.in. poprzez rozwieszanie ulotek i plakatów w miejscach, w których przebywali obywatele Ukrainy i które odwiedzali.

(akta kontroli str. 707-709)

e. zbiórki mające na celu pomoc obywatelom Ukrainy

Zastępca Dyrektora Wydziału Komunikacji Społecznej wyjaśniła, że ze względu na konieczność udzielenia natychmiastowej pomocy rzeczowej obywatelom Ukrainy w pierwszych dniach wojny oraz ogromne zaangażowanie mieszkańców zbiórka darów miała początkowo charakter spontaniczny i nie była ewidencjonowana aż do momentu stworzenia wytycznych na poziomie gminnym. Wydział Komunikacji Społecznej współorganizował i obsługiwał zbiórkę darów na Stadionie Miejskim im. H. Reymana, przy hali 100-lecia Cracovii, w Muzeum Inżynierii Miejskiej oraz w magazynie przy ul. Bartników 10. Obsługujący zbiórki Wydział zapewnił obsługę transportową, natomiast kwestiami formalnymi przewiezienia darów przez granice oraz ich rozdysponowaniem zajmowała się Kancelaria Prezydenta Miasta Krakowa.

(akta kontroli str. 740-742)

W dniach 6-13 kwietnia 2022 r. Kancelaria Prezydenta zorganizowała zbiórkę darów rzeczowych dla Polaków we Lwowie. Zbiórka została przeprowadzona na terenie Pawilonu Wyspiańskiego przy Placu Wszystkich Świętych 2 w Krakowie oraz w magazynie przy ul. Bartników 10 (Miejski Magazyn Pomocy będący wówczas w dyspozycji Gminy). Zebrano około 1 tony darów (m.in. produkty żywnościowe z długą datą ważności, kosmetyki, chemia gospodarcza). Z uwagi na spontaniczny charakter akcji nie była prowadzona ewidencja zebranych darów. Transport darów zapewnił nieodpłatnie krakowski przedsiębiorca. Informacja o zbiórce darów rzeczowych została ogłoszona w mediach miejskich oraz przekazana wszystkim krakowskim redakcjom, ponadto w budynkach UMK znajdowały się plakaty informujące o zbiórce i jej zakresie.

Od lutego do czerwca 2022 r. za wysyłanie transportów z pomocą humanitarną z Krakowa i jego zagranicznych partnerów²⁴ był odpowiedzialny pracownik Kancelarii Prezydenta, który przygotowywał m.in. dokumenty do polskich i ukraińskich służb granicznych, deklaracje celne. Kancelaria Prezydenta koordynowała również pomoc o charakterze medycznym, tj. przekazanie m.in. leków zakupionych przez Szpital im. Żeromskiego, sprzętu medycznego przekazywanego przez zagraniczne miasta partnerskie, która była ewidencjonowana przez konkretne podmioty medyczne. Przekazanie pomocy rzeczowej do ukraińskich miast/organizacji²⁵ było dokumentowane, o ile pozwoliły na to szczególne warunki, tj. nasilenie działań wojennych w poszczególnych regionach Ukrainy i stan wyjątkowy w tym kraju.

(akta kontroli str. 709, 725-729)

Ewidencja przyjętej i wydanej pomocy rzeczowej była prowadzona w ramach współpracy międzywydziałowej przez pracowników oddelegowanych do prowadzenia magazynu przy ul. Bartników 10.

(akta kontroli str. 709)

²⁴ M.in. miasta partnerskie Krakowa np. Wiedeń i Lipsk.

²⁵ Pomoc rzeczowa dla członków Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej oraz m.in. dla miejscowości: Drohobycz, Lwów, Podhajec, Morsztyn, Mariupol, Berdyczów i obwodów Iwano-Frankowski, Tarnopolski, Mikołajewski, Doniecki, Sumski i in.

Rachunki bankowe w zakresie darowizn funkcjonowały w dwóch jednostkach budżetowych: Wydział Podatków i Opłat UMK i MOPS. Środki z wpłaconych darowizn zostały ujęte w sprawozdaniach jednostkowych „Rb-27s”. Uzyskane w 2022 r. darowizny (kwota 3 537 392,48 zł) zostały przeznaczone na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy realizowane przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia oraz MOPS. Do MOPS przekazano 3 326 763,71 zł, do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia 135 527 zł, pozostała kwota została wprowadzona do planu Wydziału Polityki Społecznej w roku 2023.

(akta kontroli str. 743-750, 980-981, 989)

Realizując polecenia Wojewody (Nr 24/2022/U i Nr 44/2022/U), zapewniano uchodźcom miejsca noclegowe w obiektach komercyjnych, których zarządcy w podpisanych z Gminą umowach gwarantowali zakwaterowanie w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz innych, które zostały dostosowane do zabezpieczenia potrzeb tymczasowego schronienia.

Stawki za osobodzień pobytu ustalono w Porozumieniach z zawartych z Wojewoda Małopolskim. Np.: w § 5 ust.1 porozumienia nr 24/2022/U wskazano, że *na realizację zadania nim objętego od 24 lutego do odwołania zostanie przewidziana dotacja celowa w wysokości stanowiącej iloczyn liczby osób faktycznie przebywających w miejscu zorganizowanego zakwaterowania dla cudzoziemców i kosztu osobodnia z wyżywieniem i innymi świadczeniami, który nie może przekroczyć kwoty 120 zł, a w przypadku osób niepełnosprawnych 150 zł.*; W załączniku nr 2 do porozumienia nr 44/2022/U (maksymalny koszt osobodnia z wyżywieniem i innymi świadczeniami wskazanymi w porozumieniu) wskazano koszt w m.in. hotelach/hostelach/innych podmiotach świadczących usługi w zakresie zakwaterowania – od 13 do 31 marca 2022 r. – do 120 zł; od 1 kwietnia 2022 r. do 75,60 zł brutto.

W analizowanych umowach kwoty osobodnia były zgodne z ww. porozumieniami i wynosiły od 31 marca 2022 r. osobodzień – 120 zł, od 1 kwietnia 2022 r. i od 4 stycznia 2023 r. – 75,60 zł.

Przedmiot umów z podmiotami komercyjnymi obejmował również całodzienne wyżywienie (3 posiłki dziennie i dostęp do napojów) oraz dostęp do sanitariatów, środków czystości i higieny osobistej. Obowiązujące umowy były aneksowane w marcu 2023 r. w związku ze zmianą ustawy o pomocy, wchodzącej w życie z dniem 1 marca 2023 r.

(akta kontroli str. 21-24, 341-343, 783-786, 996-1024)

Gmina Kraków z własnej inicjatywy zorganizowała przede wszystkim:

- zbiórkę żywności długoterminowej oraz odzieży pod halą Wisły i Cracovii - logistyka zbiórki oraz segregacji towaru w kilku magazynach była realizowana przez pracowników Urzędu Miasta oraz wolontariat pracowniczy krakowskich firm;
- prowadzenie telefonu – infolinii (w pierwszych dwóch tygodniach był non stop dostępny) oraz dedykowanej skrzynki mailowej pomocdlaukrainy@um.krakow.pl (w początkowym okresie wpływało do 400 maili dziennie);
- prowadzenie punktu przy Stadionie Miejskim, w którym pracownicy wydawali pakiety zgodnie ze zgłaszanym przez obywateli Ukrainy zapotrzebowaniem. Obywatele Ukrainy otrzymywali podstawowe środki higieniczne, niezbędną odzież oraz żywność. Wydawane rzeczy pochodziły ze zbiórki od prywatnych osób oraz firm. W sumie wydano ponad 1690 pakietów dla 5067 osób;
- bezpłatne korzystanie ze środków transportu publicznego oraz specjalistycznego transportu dla osób z niepełnosprawnością;
- wolontariat przy UMK, który obsługiwał przede wszystkim działania na dworcu PKP, ale również halę Tauron Arena (w okresie wydawania nr PESEL) i magazyny z darami. Miasto dysponowało ponad 4 tys. wolontariuszy, w tym osobami do pomocy w kilku punktach pomocy zorganizowanych na dworcu PKP (dwa miejsca

tymczasowego pobytu – noclegi, namiot z ubraniami dla osób w podróży, trzy miejsca wydawania posiłków, punkt noclegowy dla matek z dziećmi, informacja przy kasach biletowych dworca). Organizacja wolontariatu była wspierana przez wolontariuszy, którzy współpracowali w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia – Zespół ds. pomocy Ukrainie - przez 6 dni w tygodniu ustalali dyżury na kolejne tygodnie dla wszystkich punktów. Organizacja pracy wolontariatu na Dworcu PKP była wsparta przez miasto bezpłatnymi przejazdami, pełna kontrola i rejestracja osób udzielających pomocy. Cała logistyka działania wolontariatu była zorganizowana przy wsparciu pracowników Wydziału. Obsada wszystkich miejsc w pierwszych dniach wojny wiązała się zaangażowaniem ok. 1000 osób tygodniowo. Wśród wolontariuszy byli również kierowcy (transport), tłumacze oraz osoby, które udzielały wsparcia w pracach fizycznych (magazyny) oraz opiece i udzielały niezbędnych informacji;

- powołanie Koalicji Otwarty Kraków (marzec 2022 r.), czyli sieci organizacji pozarządowych i innych podmiotów, które od pierwszych dni marca działały na rzecz uchodźców. Ta inicjatywa pozwoliła podzielić się działaniami krakowskim organizacjom pozarządowym oraz dzielić się na bieżąco wiedzą na temat potrzeb uchodźców oraz posiadanych zasobów organizacji i miasta. Pozwalała wymieniać się informacjami oraz uzyskiwać wiedzę na temat przepisów prawnych, udzielania pomocy celowanej i tej wymagającej wysokich kompetencji (np. porady psychologiczne), dzielenia się kontaktami, darami na rzecz uchodźców oraz wsparciem wolontariuszy;
- Dziecięcą Przystań w Tauron Arenie²⁶ – miejsce aktywności dla dzieci, w szczególności do lat 10 i ich rodziców/opiekunów, którzy byli uprawnieni do skorzystania z pomocy Gminy Miejskiej Kraków na podstawie zapisów ustawy o pomocy;
- prowadzenie działań informacyjnych m.in. przygotowywano dla obywateli Ukrainy informacje, które były tłumaczone na język ukraiński, angielski i rosyjski, tworzone we współpracy z NGO video informacje, komunikaty oraz publikowano ogłoszenia na temat potrzeb oraz miejsc gdzie jest udzielana pomoc;
- akcję wydawania laptopów obywatelom Ukrainy (dar od firmy S. - 1000 laptopów zostało przekazanych potrzebującym; w 2023 r. ponownie miasto przyjęło od firmy darowiznę i wspólnie z Internationaler Bund Polska przekazało laptopy krakowskim organizacjom pozarządowym, które działają na rzecz uchodźców);
- dostarczanie żywności dla obywateli Ukrainy oczekujących pod konsulatem generalnym Ukrainy w Krakowie w okresie wzmożonego napływu obywateli Ukrainy do Krakowa; miasto ustawiło w pobliżu toalety, zabezpieczyło bezpłatne ciepłe napoje oraz bułki;
- w ramach współpracy z Fundacją CORE i PFRON gmina zorganizowała miejsce pobytu dla ponad 46 osób obłożnie chorych przybywających w Krakowie;
- po 24 lutego 2022 r. zatrudniono 145 osób z obywatelstwem ukraińskim (16 nauczycieli, 103 asystentów międzykulturowych, 26 pracowników obsługi, m.in. na stanowiskach: dozorca, woźny, sprzątaczką, pomoc kuchenna, pomoc nauczyciela itp.). Wielu z nich znalazło pracę dzięki bazie ofert prowadzonej przez Wydział Edukacji UMK. Aby ułatwić im start w nowym miejscu pracy, miasto uruchomiło intensywny kurs języka polskiego prowadzony przez wykwalifikowanych lektorów. Kurs został uzupełniony o moduł przygotowujący do rozpoczęcia pracy w szkole. Zorganizowane zostały też kursy z języka ukraińskiego dla polskich nauczycieli oraz pracowników obsługi i administracji. Kursy języka ukraińskiego były również organizowane przez Specjalistyczną

²⁶ Przystań funkcjonowała w dniach 8 marca - 3 czerwca 2022 roku od godz. 8:00 do 16:00. Umowa na organizację i prowadzenie Przystani została zawarta z Fundacją Poland Business Run.

Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i były finansowane przez Miasto Kraków²⁷.

Gmina realizowała również projekty z organizacjami międzynarodowymi, tj. UNICEF, Fundacja CORE, UNHCR, IOM, Kościół Luteranów i inne. W dniu 22 kwietnia 2022 roku Prezydent Miasta Krakowa podpisał porozumienie z UNICEF na rzecz wsparcia przebywających w Krakowie dzieci i rodzin, obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

Jak wskazała Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, razem z UNICEF-em udało się wypracować wiele rozwiązań, dzięki którym ta pomoc nabrała systemowego charakteru. Zrealizowano m.in.: następujące projekty wykonywane przez Wydział i Wydział Edukacji:

- utworzenie Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego, w którym organizowane były zajęcia szkolne, edukacyjne i rehabilitacyjne dla docelowo 40 dzieci z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności z autyzmem. W Centrum zapewniano diagnozę dzieci wraz z wydaniem odpowiednich opinii oraz odpowiednią terapię i rehabilitację (koszt: 2022 r.: 1 158 000 zł, I kwartał 2023 r.: 336 000 zł, II kwartał 2023 r.: 336 000 zł);
- zapewnienie wsparcia mieszkaniowego dla rodzin dzieci z niepełnosprawnościami – wynajem 12 mieszkań (koszt: 2022 r.: 174 341,98 zł, I kwartał 2023 r.: 162 000 zł, II kwartał 2023 r.: 162 000 zł);
- realizacja kompleksowych badań przesiewowych, w tym m.in. badanie fizykalne pediatryczne, pomiar ciśnienia tętniczego, wagi, wzrostu z oceną na siatkach centylowych, badania biochemiczne i serologiczne. W razie wykrycia nieprawidłowości w wynikach badań dzieci zostały objęte leczeniem i poszerzeniem diagnostyki w ramach NFZ w Oddziale Pediatrycznym oraz w Oddziale Chorób Infekcyjnych i Pediatrii Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego SPZOZ w Krakowie (w okresie od sierpnia do grudnia przebadano łącznie 947 dzieci, łącznie wykonano 1043 badania, w tym m.in.: 892 badania przesiewowe, 76 badań wzroku). Koszt w 2022 r.: 317 260 zł, I kwartał 2023 r. zadanie nie było realizowane, koszt II kwartał 2023 r. : 284 400 zł);
- zapewnienie miejsc opieki w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3, dzięki czemu możliwa była aktywizacja zawodowa rodzica. W 2022 r. z tej formy pomocy skorzystało 193 dzieci, w kwietniu 2023 r. dofinansowaniem objętych było 167 dzieci, w maju: 174 (koszt: 2022 r.: 947 605,82 zł, I kwartał 2023: 758 861,35 zł, II kwartał 2023: 900 000 zł);
- wsparcie psychologiczne poprzez organizację bezpłatnych konsultacji psychologicznych - zapewnienie konsultacji psychologicznych w 5 punktach na terenie Krakowa w j. ukraińskim, rosyjskim. Zadanie od lipca 2022 r. finansowane było przez UNICEF (od lipca 2022 r. do lutego oraz w kwietniu 2023 r. przeprowadzono łącznie 3 300 godzin konsultacji psychologicznych dla 1 938 osób, z czego 397 z Ukrainy, w tym 144 dzieci. Koszt w 2022 r. : 600 000 zł, I kwartał 2023 r. : 240 000 zł – wyłącznie od stycznia do lutego, II kwartał 2023 r.: 360 000 zł);
- zapewnienie pomocy psychoterapeutycznej – w ramach działania Centrum Psychoterapeutycznego realizowana była psychoterapia indywidualna i grupowa

²⁷ W ramach projektu Kraków Wspólnie (współpraca Internationaler Bund Polska, Wydział Edukacji UMK i UNICEF) Fundacja Internationaler Bund Polska przeznaczyła 48 550,91 zł na organizację kursów języka ukraińskiego dla nauczycieli i pracowników szkół. Kwota za przeprowadzenie kursów języka ukraińskiego wyniosła 4 590 zł i była sfinansowana ze środków Gminy Miejskiej Kraków w ramach wspomaganie rozwoju szkół.

oraz psychoterapia indywidualna dla dzieci. Od października 2020 r. do kwietnia 2023 r. zrealizowano łącznie 2539 godzin psychoterapii dla 945 osób (z czego 883 z Ukrainy), w tym 334 dzieci (koszt: 2022 r.: 130 485 zł, I kwartał 2023 r.: 330 000 zł, II kwartał 2023 r.: 330 000 zł);

- prowadzenie „SZAFY DOBRA” – zapewnienie systemowego wsparcia dla rodzin i opiekunów dzieci obywateli z Ukrainy, której działanie polegało na zapewnieniu m.in. odzieży i obuwia dla rodzin uchodźczych mieszkających w Krakowie. Projekt uruchomiono od 11 marca 2022 r. w budynku PLAZA, następnie z powodu wyburzenia budynku sklep charytatywny przeniesiono z pomocą miasta na os. Górali oraz z pomocą funduszy UNICEF kontynuowano go do grudnia 2023 roku (koszt: 2022 r.: 66 327,33 zł, I kwartał 2023 r.: 84 168 zł, II kwartał 2023 r.: 102 625,02 zł);
- organizacja integracyjnych zajęć sportowych w obiekcie Streetpark – Cracow Indoor Skatepark. Zajęcia te były ważnym elementem krakowskiego dialogu międzykulturowego pomiędzy młodzieżą polską i ukraińską (koszt w 2022 r.: 76 800 zł);
- zapewnienie wsparcia psychospołecznego poprzez zorganizowanie Słonecznych Centrów Wsparcia SUN. We wrześniu 2022 r. przy ośmiu poradniach psychologiczno-pedagogicznych usytuowanych w różnych lokalizacjach Krakowa wystartowały Krakowskie Centra Wsparcia UNICEF. Dzieci z Ukrainy oraz ich rodzice mogli w nich otrzymać wsparcie specjalistów psychologów, pedagogów i logopedów posługujących się językami ukraińskim i rosyjskim;
- organizowanie bezpłatnych kursów języka polskiego i ukraińskiego dla uczniów i pracowników szkół;
- zapewnienie dodatkowych miejsc w przedszkolach (uruchomionych zostało ponad 200 dodatkowych miejsc w przedszkolach dla dzieci z Ukrainy);
- zatrudnianie dodatkowych asystentów dla uczniów ukraińskich i uczniów z niepełnosprawnościami.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- organizował zajęcia opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci w 18 placówkach wsparcia dziennego;
- realizował działania integracyjne w środowisku lokalnym skierowane do lokalnych rodzin polskich i ukraińskich;
- zapewniał ciepłe posiłki w żłobkach, przedszkolach i szkołach – z tego wsparcia korzystało 3 500 dzieci w 240 placówkach;
- przeprowadził kampanię dotyczącą opieki zastępczej na poziomie społeczności lokalnej w celu promowania opieki rodzinnej;
- uruchomił fundusz celowy przeznaczony na wsparcie finansowe dzieci pozostających pod opieką tymczasowych opiekunów/opiekunów w wysokości 500 zł na osobę.

(akta kontroli str. 3-6, 131-137, 162-165, 986-988)

W ramach organizacji działań pomocowych dla obywateli Ukrainy UMK zlecił m.in. realizację następujących zadań:

- organizacja oraz prowadzenie „Dziecięcej Przystani w Tauron Arenie Kraków” – miejsca opieki i aktywności dla dzieci w szczególności do lat 10 i ich rodziców (Fundacja Poland Business Run);
- przygotowanie i przeprowadzenie 100 godzin zajęć integracyjno-językowych z elementami wsparcia psychologicznego dla 93 uchodźców/uchodźczyń w wieku powyżej 16 roku życia (ArtCafe Barakah);
- realizacja zakwaterowania z opieką i zajęciami usprawniającymi dla osób z niepełnosprawnościami legitymujących się dokumentem potwierdzającym I lub II

stopień niepełnosprawności według ukraińskiego systemu orzekania (ArmadaClinic sp. z o.o.);

- realizacja pomocy żywnościowej przekazywanej w punkcie recepcyjnym dla uchodźców z niepełnosprawnościami i ich rodzin (Stowarzyszenie „Mudita”);
- zapewnienie wyżywienia w 2022 r.: przygotowanie, dostarczanie i wydawanie 500 ciepłych posiłków dziennie przy Dworcu Głównym w Krakowie; przygotowanie zaopatrzenia spożywczego dla punktu potwierdzania tożsamości obywateli Ukrainy przy Konsulacie Generalnym Ukrainy w Krakowie (Fundacja On Life, Spółdzielnia Socjalna Równość);
- zapewnienie wyżywienia w 2023 r.: przygotowanie i dostarczenie całodziennego wyżywienia do ośrodka noclegowego (Fundacja On Life).

Ponadto w ramach partnerstwa z UNICEF UMK od lipca 2022 roku zlecał realizację szeregu działań pomocowych mających na celu wsparcie dzieci i rodziny z Ukrainy.

(akta kontroli str. 344-347)

Analizą objęto dwie umowy, na mocy których zlecono innym podmiotom realizację działań pomocowych:

1. umowę zawartą 9 marca 2022 r. z Fundacją Poland Business Run (Zleceniobiorca), której przedmiotem była organizacja oraz prowadzenie „Dziecięcej Przystani w Tauron Arenie Kraków”, tj. miejsca aktywności dla dzieci, w szczególności do lat 10, i ich rodziców, którzy są obywatelami Ukrainy, którzy przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy od 24 lutego 2022 r. w związku działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa; umowa była dwukrotnie aneksowana (aneksy miały moc obowiązującą od 2 marca 2022 r.);
2. umowę zawartą 27 lipca 2022 r. z Fundacją One World-One Heart, której przedmiotem była organizacja integracyjnych półkolonii dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami z Ukrainy.

Zgodnie z art. 12 ust. 6 ustawy o pomocy do zawarcia badanych umów nie stosowano przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych²⁸; zamówienia na realizację ww. umów zostały udzielone na podstawie § 1 pkt 6 Uchwały Nr LXXX/2293/22 Rady Miasta Krakowa.

„Dziecięca Przystań” – z uwagi na wzmożony napływ uchodźców z Ukrainy (szacowano, że w pierwszych dniach wojny było to ok. 80-100 tys. osób uciekających z okupowanych terenów, w większości kobiet i dzieci) powstała pilna potrzeba zabezpieczenia i uruchomienia bezpiecznego miejsca wsparcia i aktywności dla dzieci i ich rodziców/opiekunów, dostępnego nieodpłatnie, zapewniającego w dni robocze w godzinach od 8:00 do 16:00 pomoc i opiekę (w tym wsparcie medyczne, psychologiczne, wyżywienie i zajęcia). Po przeprowadzeniu zapytań telefonicznych wśród organizacji pozarządowych z terenu Krakowa działających w obszarze polityki rodzinnej i społecznej (siedem podmiotów) gotowość i możliwość podjęcia niezwłocznej realizacji zadania zgłosiła tylko jedna z nich. Umowę zawarto z Fundacją Poland Business Run. W toku negocjacji wypracowano szczegółowy zakres rzeczowy na okres od 8 marca do 3 czerwca 2022 r. i oszacowano wartość oferty na 127 415 zł (35 000 zł – wynagrodzenie ryczałtowe za organizację i zarządzanie „Dziecięcą Przystanią”, 92 415 zł – częściowe koszty prowadzenia miejsca aktywności). W umowie wskazano, że wartość wynagrodzenia Zleceniobiorcy nie przekroczy kwoty 127 415 zł.

Wykonanie umowy w zakresie organizacji „Dziecięcej Przystani” zostało potwierdzone protokołem odbiorczym, a w zakresie wykonania usługi „prowadzenie miejsca Dziecięca Przystań” wykonanie w okresie od 8 marca do 3 czerwca 2022 r. potwierdzono czterema protokołami odbiorczymi. Za wykonane zadanie

²⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605).

zapłacono 118 854,33 zł, w tym 35 000 zł (organizacja i zarządzanie) i 83 854,33 zł (prowadzenie miejsca).

Integracyjne półkolonie – informacja o zadaniu „Organizacja integracyjnych półkolonii dla nie więcej niż 50 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami z Ukrainy” została rozesłana do działających na tym obszarze organizacji pozarządowych. Po ogłoszeniu zamówienia umowę zawarto z Fundacją One World-One Heart (Wykonawca). W ramach umowy Fundacja zobowiązała się do zorganizowania 5-dniowego turnusu w okresie od 1 do 5 sierpnia 2022 r. dla nie więcej niż 50 uczestników, w ramach którego m.in. zorganizowano transport, zapewniono posiłki, przygotowano ramowy program zajęć i zatrudniono wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną. Stawka ryczałtowa za realizację jednego dnia półkolonii dla jednego dziecka ustalono na nie więcej niż 400 zł. W umowie wskazano, że całkowita wartość wynagrodzenia Wykonawcy nie przekroczy kwoty 100 000 zł. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z umową, wydatkowano na nie 100 000 zł, z czego 36 000 zł refundowane było ze środków PFRON w ramach Modułu II programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”, natomiast 64 000 zł stanowiły środki własne Gminy Miejskiej Kraków.

(akta kontroli str. 357-361, 831-931)

W dniu 22 kwietnia 2022 roku Prezydent Miasta Krakowa podpisał Memorandum o Porozumieniu pomiędzy UNICEF a Gminą Miejską Kraków, na rzecz wsparcia przebywających w Krakowie dzieci i rodzin, obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

W przedmiotowym porozumieniu Gmina i UNICEF zobowiązały się do współpracy w ramach partnerstwa, aby zapewnić dzieciom uchodźców i dzieciom ze społeczności przyjmujących dostęp do zintegrowanych, multidyscyplinarnych i odpowiednich usług ochrony społeczności i rodziny, opieki zdrowotnej, wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, dostęp do edukacji, żywienia, bezpiecznego zakwaterowania, ochrony socjalnej i transferów socjalnych, krytycznych zasobów, dostępu do odpowiednich urządzeń sanitarnych. We współpracę z UNICEF zaangażowane były ze strony Miasta Krakowa – koordynujący całość współpracy Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, Wydział Edukacji oraz MOPS w Krakowie.

W ramach partnerstwa Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia od lipca 2022 roku zlecił m.in.:

- prowadzenie Ośrodka Edukacyjno-Terapeutycznego, w którym organizowane były zajęcia szkolne, edukacyjne i rehabilitacyjne dla docelowo 40 dzieci z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności z autyzmem;
- prowadzenie dodatkowych zajęć integracyjnych w Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3 prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Od lipca 2022 r. do kwietnia 2023 r. przeprowadzono łącznie 1 620 godzin integracyjnych zajęć dodatkowych, w których udział wzięło 5 918 osób;
- organizację dodatkowych zajęć, w tym w szczególności zajęć integracyjnych, sportowych, językowych itp. dla dzieci i młodzieży w Akademii Międzykulturowej;
- prowadzenie „SZAFY DOBRA”, czyli zapewnienie m.in. odzieży i obuwia dla rodzin uchodźczych mieszkających w Krakowie.

(akta kontroli str. 344-347)

Wszelkie umowy zawierane przez Miasto z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami realizującymi zadania wynikające z partnerstwa z UNICEF zawierane były zgodnie z:

a) podpisanym pomiędzy UNICEF a Miastem Kraków, w dniu 15 czerwca 2022 r. dokumentem pn.: „Letter of exchange”, celem udzielenia wsparcia w zakresie

reagowania na sytuacje nadzwyczajne związane z uchodźcami, w obszarze ochrony dzieci;

b) dokumentem pn. „Extension to the Letter of Exchange” z dnia 2 stycznia 2023 r. na udzielenie wsparcia związanego z interwencją uchodźczą na terenie Miasta Krakowa,

c) ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy;

d) uchwałą nr LXXX/2293/22 Rady Miasta Krakowa;

e) zarządzeniem nr 1268/2022 Prezydenta Miasta Krakowa;

f) zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa 2200/2022 z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie, sposobu rozliczania oraz kontroli dotacji na realizację zadań publicznych w celu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, z pominięciem otwartego konkursu ofert.

(akta kontroli str. 347-348)

Przy realizacji zadań pomocowych:

– w zakresie zapewnienia wsparcia w realizacji wniosków o nadanie numeru PESEL Wydział Spraw Administracyjnych UMK współpracował z Krajową Administracją Skarbową, KRUS oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Współpraca była realizowana na podstawie porozumień;

– Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia korzystał ze wsparcia wolontariuszy na Dworcu Głównym. Wolontariusze pomagali przy tłumaczeniu, rozdawaniu posiłków, pełnieniu pomocy psychiatrycznej oraz medycznej, w namiotach z odzieżą, a także w miejscach przeznaczonych na odpoczynek. Z ich wsparcia korzystano również w tymczasowych miejscach relokacji oraz w magazynach, gdzie przechowywano dary dla obywateli Ukrainy. Z wolontariuszami nie były zawierane umowy. Wydział dysponował specjalnie przygotowanymi grafikami na tę sytuację. Osoby chcące pomagać jako wolontariusze kontaktowały się z Wydziałem, aby uzgodnić miejsce, termin oraz sposób świadczenia pomocy. Na Dworcu Głównym znajdował się Punkt dla Wolontariuszy (Punkt Koordynacji Wolontariatu), gdzie uprzednio trzeba było się zgłosić po wydanie identyfikatora. Wolontariusze mogli skorzystać w ramach współpracy Miasta z MPK z darmowego transportu do miejsc realizacji pomocy np. magazynów, które były zlokalizowane na obrzeżach Miasta. Wolontariusze mieli również zapewnione posiłki oraz napoje.

(akta kontroli str. 348-349, 362-363, 366)

Centrum Obsługi Informatycznej UMK na wniosek pozostałych Wydziałów Urzędu realizujących zadania związane z obsługą obywateli Ukrainy doposażyło je w dodatkowy sprzęt, niezbędny do realizowania zadań mających na celu pomoc obywatelom Ukrainy. Doposażono wydziały m.in. w: telefony i laptopy wraz z akcesoriami dla punktów obsługi obywateli Ukrainy.

Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Administracyjnych wskazała, że do realizacji zadania w sprawie nadania numeru PESEL Kancelaria Prezesa Rady Ministrów przekazała sprzęt komputerowy wraz z urządzeniami peryferyjnymi służący do rejestracji uchodźców, nadawania im numeru PESEL oraz pobierania odcisków palców. Sprzęt był wystarczający do obsłużenia uchodźców. Przekazano także karty dostępowe do Systemu Rejestrów Państwowych, aby można było wolontariuszy z administracji rządowej skierować do obsługi wniosków o PESEL ze statusem UKR²⁹.

Sprzęt użyty przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów został w całości zwrócony.

(akta kontroli str. 239-244, 364-370, 992)

²⁹ Art. 8 pkt 24a ustawy o ewidencji ludności (Dz.U z 2022 r. poz. 1191) UKR - w przypadku osoby, której nadano numer PESEL na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

UMK prowadził działania informacyjne dotyczące udzielania pomocy obywatelom Ukrainy, skierowane zarówno do obywateli Ukrainy, jak i Polski. Działania te były prowadzone przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, ale także pozostałe komórki organizacyjne UMK, szczególnie te zaangażowane w pomoc bezpośrednią, jak i te, w których kompetencjach znajdują się m.in.:

- *sprawy polityki informacyjnej Prezydenta, Magistratu oraz jej koordynacji w odniesieniu do miejskich jednostek organizacyjnych oraz sprawy polityki promocyjnej Miasta* (dot. zakresu działania Wydziału Komunikacji Społecznej UMK);
- realizacje serwisów informacyjnych, w szczególności Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa, Serwisu Informacyjnego UMK (dot. zakresu działania Wydziału Organizacji i Nadzoru UMK oraz Wydziału Komunikacji Społecznej);
- obszary merytoryczne (tj. edukacja - dot. zakresu działania Wydziału Edukacji UMK).

Rodzaj publikowanych informacji dotyczył m.in.: szeroko świadczonej pomocy na linii: Miasto-Miastu, Miasto-Uchodźcom, a także mieszkańcy, instytucje, organizacje pozarządowe etc. – Uchodźcom. Informacje były publikowane przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia przede wszystkim w portalu miejskim „Otwarty Kraków” (otwarty.krakow.pl) będącym integralną częścią Miejskiej Platformy Internetowej „Magiczny Kraków” (krakow.pl). W momencie wybuchu wojny w Ukrainie, w portalu została utworzona specjalna strona Pomoc dla Ukrainy / Допомога для України, której celem było udostępnianie wszelkich niezbędnych informacji dot. działania Miasta i województwa, poszukiwanych przez uchodźców, a także osoby i instytucje chcące zaoferować im swoją pomoc. Udostępniane aktualności dotyczyły funkcjonowania punktu recepcyjnego na Dworcu Głównym i innych punktów pomocy dla obcokrajowców, a także prowadzonych zbiórek rzeczowych i finansowych, wsparcia: lokalowego, żywieniowego, medycznego, prawnego, psychologicznego, edukacyjnego, pomocy w zakresie: zatrudnienia, spraw urzędowych, komunikacji, sfery kultury, relokacji (oferty miast partnerskich), etc. Publikowane informacje były archiwizowane i zastępowane przez nowe publikacje, a także aktualizowane (w związku z występującymi zmianami dot. m.in. warunków i zakresów realizacji działań, adresatów, regulacji prawnych, zasobów finansowych, zasobów ludzkich, realizatorów, czasu trwania itp.).

Niektóre informacje np. dotyczące wydawania pakietów żywnościowych dla uchodźców wojennych, bezpłatnych konsultacji z radcą prawnym, były kierowane do obywateli Ukrainy również w języku ukraińskim/rosyjskim.

Na górze stron głównych miejskich serwisów informacyjnych, umieszczano wyraźny banner kierujący do strony Pomoc dla Ukrainy.

(akta kontroli str. 349-354)

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Porozumieniach (Nr 24/U/2022, Nr 44/U/2022 i Nr 53/U/2022) i w piśmie z 22 grudnia 2022 r.³⁰ dotyczącym rozliczenia środków z Funduszu Pomocy za 2022 r. oraz sprawozdania z realizacji wydatków z Funduszu Pomocy za rok 2022 Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia przekazał trzy sprawozdania z realizacji poniesionych wydatków:

- 1) za okres od 24 lutego do 12 marca 2022 r. przesłano 10 stycznia 2023 r., a po korekcie 30 stycznia 2023 r.:
 - otrzymane, wykorzystane i rozliczone: 3 366 742,08 zł (budżet państwa: 1 083 586,08 zł, Fundusz Pomocy: 2 283 156,00 zł);
- 2) za okres od 13 marca 2022 r. do 31 maja 2022 r. przesłano 13 marca 2023 r.:
 - otrzymane z budżetu państwa: 502 959,92 zł;

³⁰ Pismo Wydziału Finansów i Budżetu MUW przekazujące wytyczne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

- wykorzystane i rozliczone z budżetu państwa: 493 599,92 zł;
 - zwrócone z budżetu państwa: 9 360 zł (dot. rozliczeń z poprzedniego okresu);
- 3) za okres od 13 marca do 31 grudnia 2022 r. oraz za okres od 1 stycznia do 28 lutego 2023 r. przesłano 30 czerwca 2023 r.
- od 13 marca do 31 grudnia 2022 r.:
 - otrzymane z Funduszu Pomocy: 26 868 571,47 zł;
 - wykorzystane i rozliczone z Funduszu Pomocy: 26 856 978,32 zł;
 - zwrócone: 11 593,15 zł;
 - od 1 stycznia do 28 lutego 2023 r.³¹
 - otrzymane, wykorzystane i rozliczone z Fundusz Pomocy: 5 556 666,42 zł.

Sprawozdania sporządzono na wzorach określonych w Porozumieniach i dotyczyły wyłącznie otrzymanych środków pieniężnych. Nie zawierały weryfikacji efektów sfinansowanego działania.

(akta kontroli str. 709, 786-819)

W Porozumieniach Nr 70/2022/U 75/2022/U i 78/2022/U wskazano, że środki z Funduszu Pomocy zostaną uruchomione na wniosek Miasta, a do wniosku o wypłatę środków Miasto dołącza potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie faktur i innych dokumentów finansowych sprawdzonych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

(akta kontroli str. 101-105, 108-112, 820-825)

Realizując dyspozycję Wojewody z 16 listopada 2022 r., Wydział przeprowadził czynności kontrolne na próbie 15% obiektów zgłoszonych do bazy zakwaterowania. Kontrola przeprowadzona w sześciu obiektach nie wykazała nieprawidłowości. Natomiast w jednym z obiektów (ul. Dworcowa) przebywający tam mieszkańcy skarżyli się na złe warunki mieszkaniowe – brak dostatecznej ilości łazienek, ciepłej wody oraz informowali, że w hotelu są pluskwy. Umowa ze świadczeniodawcą została rozwiązana od 1 stycznia 2023 r. Wszystkie osoby znajdujące się w obiekcie przy ulicy Dworcowej miały zabezpieczoną możliwość relokacji do innych miejsc tymczasowego pobytu na terenie Gminy Miejskiej Kraków. O wynikach przeprowadzonej kontroli oraz sposobie załatwienia sprawy poinformowano Wojewodę.

Dokonano także kontroli dokumentacji składanej przez jeden podmiot, która wykazała nieprawidłowości polegające za przedkładaniu do rozliczenia zdublowanych list osób zakwaterowanych na pobyt pod jednym z adresów przy ul. Berka Joselewicza.

W wyniku przeprowadzonych czynności i złożeniu przez wyjaśnień firma zwróciła środki pobrane w nadmiernej wysokości, tj. 615 298,19 zł oraz złożyła prośbę o rozwiązanie za porozumieniem stron umowy o świadczenie usług. Z dniem 1 grudnia 2022 r. podpisano porozumienie o rozwiązaniu umowy, a świadczeniodawca zwrócił wszystkie nienależnie pobrane świadczenia.

(akta kontroli str. 354-356)

Wydział Finansowy UMK poinformował, że były przejściowe opóźnienia w przekazywaniu przez Wojewodę środków. W 2022 r. ze względu na pilną potrzebę zapewnienia pomocy obywatelom z Ukrainy – tj. w zakresie zakwaterowania w podmiotach, w których opiekę sprawował no. MOPS tzw. instytucjonalnych, Gmina finansowała to zadanie z własnych środków i następnie występowała o refundację poniesionych wydatków do MUW. Po otrzymaniu środków z MUW następowało refundowanie/przesięgowanie wydatków z własnych na zewnętrzne – pochodzące

³¹ Rozliczenie częściowe wykonane na ustne polecenie Wojewody wydane na cyklicznym spotkaniu konsultacyjnym.

z FP. Od roku 2023 r. Gmina przed zapłatą za zakwaterowanie w tzw. podmiotach instytucjonalnych występuje do Wojewody o środki w celu zapewnienia bieżącego placenia za zakwaterowanie ze środków otrzymanych z FP.

(akta kontroli str. 355)

Nie wystąpiły przypadki wniesienia do właściwego ministra za pośrednictwem Wojewody odwołania do poleceń wydanych przez Wojewodę w formie decyzji administracyjnej oraz przypadki wstrzymania wykonania przez ministra poleceń wydanych przez Wojewodę w trybie art. 12 ust. 15 ustawy o pomocy.

(akta kontroli str. 356)

Gmina Miejska Kraków podejmowała szereg działań na rzecz integracji obywateli Ukrainy, w tym działań mających na celu integrację społeczną obywateli Ukrainy ze społecznością lokalną. Przedmiotowe działania integracyjne były realizowane i finansowane w ramach współpracy Gminy z UNICEF.

Realizowano następujące zadania:

- 1) Zapewnienie dofinansowania do miejsc opieki w prywatnych instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3, w tym w żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów – łączny koszt realizacji zadania (do 30 kwietnia 2023 r.) 1 947 843,11 zł;
- 2) Realizacja kompleksowych badań diagnostycznych – łączny koszt realizacji zadania (do grudnia 2022 r.) 317 260 zł;
- 3) Wsparcie psychologiczne poprzez organizację bezpłatnych konsultacji psychologicznych w Centrum Pierwszej Pomocy Psychologicznej – łączny koszt realizacji zadania (do 30 kwietnia 2023 r.) 960 000 zł;
- 4) Zapewnienie pomocy psychoterapeutycznej – łączny koszt realizacji zadania (do 30 kwietnia 2023 r.) 570 485 zł;
- 5) Prowadzenie dodatkowych zajęć integracyjnych w Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3 prowadzonych przez organizacje pozarządowe – łączny koszt realizacji zadania (do 30 kwietnia 2023 r.) 262 331,34 zł;
- 6) Prowadzenie dodatkowych zajęć integracyjnych w Klubach Rodziców z dziećmi do lat 3 prowadzonych przez miejskie instytucje kultury – łączny koszt realizacji zadania (do grudnia 2022 r.) 43 200 zł;
- 7) Organizacja dodatkowych zajęć, w tym w szczególności zajęć integracyjnych, sportowych, językowych itp. dla dzieci i młodzieży w Akademii Międzykulturowej łączny koszt realizacji zadania (do grudnia 2022 r.) 100 000 zł;
- 8) Organizacja integracyjnych zajęć sportowych (do grudnia 2022 r.) 76 800 zł;
- 9) Organizacja zajęć bajkoterapeutycznych oraz warsztatów teatralnych dla młodzieży w UkrArtHub łączny koszt realizacji zadania (do grudnia 2022 r.) 60 750 zł.

Gmina zaangażowana była w działania integracyjne realizowane przez organizacje pozarządowe, takie jak: organizacja „Polsko-Ukraińskiego spotkania integracyjnego”, organizacja „Wyjazdowego integracyjnego Polsko-Ukraińskiego spotkania świątecznego”, organizacja „Rozszerzonego kursu języka polskiego dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – uchodźców z Ukrainy”.

Gmina podejmowała działania na rzecz integracji obywateli Ukrainy w zakresach przede wszystkim nauki języka, wsparcia psychologicznego oraz działań na rzecz zaangażowania obywateli Ukrainy w życie miasta.

Ważnym miejscem w Krakowie, które angażowało się w pomoc obywatelom Ukrainy, była organizacja Internatonaler Bund Polska, która jest liderem projektu Centrum Wielokulturowe w Krakowie. Między innymi zorganizowano szereg kursów j. polskiego, prowadzono: doradztwo związane z legalizacją pobytu, pomoc w uzyskaniu świadczeń, zatrudnienia, wpierano w trudnych sytuacjach mieszkaniowych między innymi poprzez współpracę z MOPS oraz organizacjami

pozarządowymi, które miały możliwość relokacji do prywatnych mieszkań lub hoteli opłacanych przez organizacje międzynarodowe i donatorów.

(akta kontroli str. 343-361)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia podjęcie i realizację działań zmierzających do skutecznego udzielania pomocy obywatelom Ukrainy, którzy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa znaleźli się w Gminie Miejskiej Kraków.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Kraków, 25 października 2023 r.

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie
/-/
Jolanta Stawska

Kontroler
/-/
Małgorzata Korusiewicz
Główny specjalista kontroli
państwowej

